

310236 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } శుక్లపక్షము 1921 వ సం॥ నవంబరు నెల 26 తేది శనివారము } No. 196.
శుక్లపక్షము. ౮ } శుక్లతిథి నాడు సంవత్సర కార్తీక మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక. ౧౯౬

ఒంటివారముతోటా కుపాకి గుప్తసిద్ధమును కంపెనీవారిచే నానావిధములగు రివాల్వర్లు. అరులేక విడుదలౌటయె
భయపడదు. (8068) కృష్ణవర్ణ. [స్థాపితము ౧౮౬3 సం.]

ధరలు సరసము
కేటలాగు ఉచితము.

౧౨ నెంబరు.
కాశ్మీర-3౨, 3౩, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి. కేబుల్ లో కేటల్ గోగ్గిని కూడ దొరకును.
యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, న్యూ యార్క్.

ఏకమూలికా ప్రయోగమునట్లు - సర్వరోగములకును
క్షయములకును లేకనే ఆరోగ్య మొనగడి
“దేవామృతరసము” (3212)

ఇయ్యది సిద్ధులచే నుపదేశంబుచేత వసూలికలచేత నూతనముగ తయారుచేసి వేసవేలుగా విక్రయమగుచున్నది. ఏవిధ
మైన పక్షములేక మనుష్యులకు వచ్చెడు సకలరోగములను బాగుజేసి అనేకయోగ్యతాప్రతికలు బడసియున్నది. ఉపయో
గించెడి విధానమును బుద్ధి వంతు పంపబడును. ఆర అవుణ్ ను బుద్ధి ౧ కి రు ౨. కాలు అవుణ్ ను బుద్ధి ౧ కి రు ౧ మాత్రమే.
వి. పి. చార్లీ ప్రత్యేకము. కలయు వారలు దేవామృతరసము కంపెనీ,
(ప్రొవైటరు: ములుగుల్లు నరసింహావధానులు గారు, కరూరు, ఎస్. వి. ఆర్. తిరుచివాపల్లి జిల్లా.

మిక్కిలి వుష్ణవేగమును యిండియా తేజమునందు మెదననునట్ల వలెగ గలనుట
కునుమాంద్యము వదలుటకును జ్ఞాపకశక్తి హెచ్చుటకును తలవెండ్రుకలకు జంకుభ
ముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును (తరిష్ట్రీయును పరితృప్తమును ముఖ్యముగా
కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)
తలవెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి వానిని బాగుగా పెంచుటకు
తగిన శక్తి తలనూనెయందు కలవు. చుండును పోగొట్టును. కిరోజులకు వట్టు
వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదననునట్ల చాలవల్లదనమును కలిగించును. తన మెండు
గుటువలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును
కామినియా ఆయిలు తలనూనె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీమద్రాజ్య పురపాల
కును, వెల్క్యుమండికి మహోపకారము మొనరిం చినది.
నేడు వీని నుపయోగించుచుండును.
తల ఒకబుద్ధి 1.0-0 వి. పి. చార్లీ 0.5-0 అణాలు.
మానుబుద్ధి 2-10-0 వి. పి. చార్లీ ౦.12-0 అణాలు
సోల్ ఏజెంట్లు. వి. పి. మణియార్లక కమానును రు 0.2-0 ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లోయిండియను డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
D 126 W 100. 155 జామ్నానగర్, జాంబాయ.

మహాత్మా గాంధీగారి ఆరోగ్యసాధనము

- విషయములు
1 భూర్యశీక	4 వాయువు	7 ఆహారపరిమాణము (మితి)
2 ఆరోగ్యమన నేమి?	5 జలము	8 సాయుజ్యము, 9 ఉడుపులు
3 మనుష్యుని శరీరము	6 ఆహారము	10 శ్రీ పురుషుల చేరిక
- కొన్ని నులభమయిన చికిత్సలు
1 వాయువు చికిత్స	5 మలబంధము, కడుపునొప్పి, కీకభేది, మూలము	10 కొన్ని ఆహారసంభవములు నీట
2 జలచికిత్స	6 అంటురోగములు - పెద్ద ఆయ్యవారు	11 అగ్నిప్రణామములు [మునిగిపోవుట
3 మనుష్యుని యువయోగము	7 తక్కిన కొన్ని అంటురోగములు	12 పాముకాటు
4 జ్వరము	8 శిశువులను రక్షించుట, 8 ప్రసవము	18 తేలుకాటు, 14 ఉపసంహారము
- వెల 8 అణాలు. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలయును.
గిరిబ్రదర్స్, ట్రిప్లికేను, మద్రాసు.

త్రివృత్ లేహ్యము
త్రివృత్ లేహ్యము: చిన్న పిల్లలకు ముసలివారికి
సుఖముగా విశేషము చేసును.
త్రివృత్ లేహ్యము: మూలవ్యాధులను బోగొట్టును.
త్రివృత్ లేహ్యము: ప్రతివేళలలోను బుచ్చుకొనిన
సుఖవిశేషము అగును.
త్రివృత్ లేహ్యము: విశేషసాధనములలో శ్రేష్ఠ మంది
దని చిరకాలాభ్యుదయమున కల్పస్థానముగా
చెప్పియున్నాను. ఆశీర్వాదము, వేళ
తప్పిన భోజనమునకు బాగా జీర్ణముగాక
వేగులలో ఉండి, కడుపుపొంగు, అన్నము
ఇష్టములేకపోవుట, అశక్తి మొదలగు గుణ
ములుగలిగి ఉన్నపుడు త్రివృత్ లేహ్యము
బుచ్చుకొనిన ఒకటి రెండు విశేషము అగు
నట్లుజేసి తేలిక గలిగించును.
10 తులముల వెల రూ 1-0-0
40 ,, వెల రూ 3-0-0
కాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనాథ
బి. పి. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)
19, హార్బర్ రోడ్డు,
మాంటురోడ్ - మదరాసు.

“అద్భుత వానివ్యక్త ఫలదర్శిని”
ఇది మంచి ఆకృత్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము
ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి వుష్ణయోగకరము.
ఇది మానుషులకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము,
మొదలగునవి అప్రమేయములగు, నులకమైన తెలుగులో వ్రాయ
బడినవి. గొప్ప నర్తకికేటులను పొందినది. వెల 1 రూ
ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆర్. నారాయణరావు.
పంతులు బి. పి. సి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. “కాగల వానిని
తెలిసికొన గొరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంపాదించు
కలిగించునని నా నిశ్చయము.” పుస్తకమును వలయువారు
దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.
తాతా బోక్స్ లిమిటెడ్ వలయుము.
28౩8 బోక్స్ వర్క్, వికాజుపట్నం, బొంబాయి.

విశాఖాధినరస్మరితా
రక్తహీనతన రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టు
పొందుచు పేతస్థి క గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు
ప్రతికముగా పంపబడును. (3978)
విలాసము పి. డి. సావంత్.
నెం 144 ఫనసవాడి బొంబాయి.

Awarded First Class Certificates and Gold Medals by the South Indian Ayurvedic Conferences and Exhibitions 1919, 1920 and 1921.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

(REGISTERED)

THE WONDERFUL DISCOVERY IN THE MEDICAL WORLD.

For all "Acute" and "Chronic" Diseases.

—PREPARED SCIENTIFICALLY BY AYURVEDA RATNA, PANDIT N. V. SRIRAMA CHARLU, PH. D. Sc—

(Sole Proprietor and Senior Phisician of the Madras Ayurvedic Pharmacy)

This unparalleled and Ancient medicine is prepared in exact accordance with Ayurvedic and Western Modern Principles carefully tested and standardised by expert analysts and found to be an unrivalled Elixir for the general prolongation of life, and particularly a guaranteed remedy for nervous Debility, Skin Eruptions, Eczema, Vertigo, Loss of Nerve Power, Vigour, Memory and Appetite, Depression of Spirits, constant Mental Misgivings, want of spirit and energy, Melancholia Rheumatism, Gout, Paralysis, Insanity, Hysteria, Dropsy, Diabetes, Piles, Asthma, Consumption, Dyspepsia, all sorts of urethral discharges, Acute or Chronic, Irregular menses of all kinds and all men and women's ailments, etc. This is the only safe and reliable remedy for all diseases resulting from youthful indiscretions and loss of Vitality. It imparts New Life and Energy by increasing and purifying the blood. It contains such valuable ingredients as Siddha Makaradhwaja, Mukta, Suvarna, Loha and vegetable Drugs. This can be taken also as a Tonic by every one of either sex without any restrictions of Diet, Season or Climate. Complete Directions are sent with Phial. 012 Phial of 60 pills (for a complete cure), Price Rs. 10 (Ten) only. V. P. Extra.

Apply to:—Ayurvedic Ratna Pandit N. V. Srirama Charlu, Ph. D. Sc.

Telegraphic Address:—"KALPAM" MADRAS.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY,
Post Box No. 151, Madras.

వెలుపడినది!

సిద్ధముగ నున్నది!!

శ్రీ గంధి వహత్త విరచితము

ఆరోగ్య సాధనము

సంపూర్ణాంధ్రీకరణము

ఈ గ్రంథమును మనదేశ ఆరోగ్యవ్యవస్థలకు 40 సంవత్సరముల అనుభవముతో మహర్షిగారు రచించిరి. దీనియందు చికిత్సావిషయములు గూడ విపులముగా వ్రాసియున్నారు. దీనియందు గల విషయములు.

మొదటి భాగము

1 పూర్వసీతిక	4 నాయువు, 5 జలము	8 సామాజీయము
2 ఆరోగ్యమన శీమి?	6 ఆహారము	9 ఉదాత్తము
3 మనుష్యుని కరీరము	7 ఆహారపరిమాణము (మితి)	10 శ్రీ పునఃపునఃచేరిక

రెండవ భాగము—చికిత్సలు

1 వాయువు చికిత్స	4 క్షయము	[భేద, మూలము	7 రక్తిక న కొన్ని అంటురోగములు	11 అగ్ని ప్రణామము
జలచికిత్స	5 మలబద్ధము, కడుపునొప్పి, కీ	8 ప్రసవము, 9 కడుపునొప్పి	10 కొన్ని అంటుసంబంధములు - నీటి	12 సామాజీయము
మన్యులని యుపయోగము	6 అంటురోగము, వెడలెత్తువారు	10 కొన్ని అంటుసంబంధములు - నీటి	8 లేనికాటు	
ఇట్టి విషయములతో కూడియున్నది	మూలగ్రంథమునకు సరియగు వాంఛితకరణ	[మరిగిపోవుట	14 ఉపసంహారము.	
- చక్కని తెలివితో వ్రాయబడినది. దేశాలోగ్యమును కాపాడుటకొరకు ప్రతివారికిని అందుబాటుగా నుండునటుల స్వల్పమెక విక్రయించుచున్నాము. వెల 8 అణాలు మాత్రము.

వి. నారాయణన్ అందు కంపెనీ, 4 కొండిశెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఓటో మోహిని

28. 8

విారు బహుటపోయి వచ్చినవారితో చాలా బహుళికయుండు సమయమున నైనను పెండ్లిండ్లు విడుదలయ్యియుండునైనను ఈ ఆటోయందు యావయోగించిన మంచి రోవాపుష్పముల వాసనను యిచ్చి మనసుకు ఆనందమును కలిగించును.

రోబినియా లైలము

దేశనికాయలలో ఉపయోగించునూ వచ్చిన శీత్రములకు చురుకయు సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతి కుటుంబములోన ఆవశ్యకము. ఎల్లవోట్లను విక్రయించబడును.

ఓటో మోహిని ధర బుడ్డి 1.కి రూ. 2, 1, 0-12-0, 0-8-
రోబినియా లైలము ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras. పి.యూం కంపెనీ, 6 బందరువీధి మద్రాసు

మలయ చందనము

గనెరియా ఆను సెగరోగమునకు మోచారము

కర్మములేదు. పిచ్చిలోతో పులేదు. ఎటువైపు వెళ్తున్నావో, అది మూడు విధముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. స్త్రీల కుడును జ్యాధులకు గూడ ఇది రాజోధము.

బుడ్డి 1-కి వెల 2-4-0

1 చందనీ (కులుచుచందనమున కనుపానము) బొమ్మ 8-0-0
1922 కేంద్రము 1922

రంగుల చిత్రములు ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది. వారములు తెలుగులో నున్నది. వెల 1-కి 0-8-0, ఉజులు 2-0-0. ఒకటి కావలయువారు 4 అణాల పోస్టుచీట్లు పంపకలెను నాలుగింటికి రెట్తుక వోరువారికి పోస్టుచీట్లు అధికమును. ప్రతియింట నుండెడిగివది. కొలది ప్రకటన యిచ్చుది. (1261)

గంధర్వహార్షి, రా. బంధం. (గోదావరి)

మొట్టమొదటి

యోగ్యతాపత్రములు

అత్యవశ్యక స్వదేశీవస్తువులు

మంచి ఉక్కు! వెల సరసము!!

మడత చాకులు

మెలయిన బత్తాయిచాకులు, మంగలికత్తులు
వగయిరా కట్టరి

కప్పతొలగింపు

ఈవల్ల కేసుబడి అన్ని నైజాలలోను యిత్తడితోను, యిసుములోను కూడా చేయబడినది.

మా కర్మాగారమున యీకా యితర వస్తువులు అనేకము తయారగుచున్నవి.

వివరములకు వ్రాసిన ధరలబాబితా పంపబడును. వర్తకులకు సరసమైన కమీషన్ నీ కుబునును. రెలిగ్రాఫ్ ఆడెను: బి. వెంకటేశ్వర్లు అగు కో, "ఇండస్ట్రీసు" కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం. పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

అమూల్యగ్రంథములు (842)

(1) అర్థకాస్త్రము వెల రూ. 1-4-0;	(2) స్వరాజ్య
దర్శనము 0-8-0;	(3) యుగంధరవిజయము(నవల) రూ. 2-4-0
(4) పద్మిని (నవల) 1-4-0;	(5) రామశిర్షం జీవితము 0-8-0.
- యం. ఆర్. కృష్ణారావు అండు కో, నల్లూరు.

మహాత్మ్య గాంధీకి జయము.

భరతమాతకు జయము.

దేశీయ పరిశ్రమలను పోషించి కాంగ్రెస్ తీర్మానమును తగ్గరించుచిరుణము! అనకాళమును వారించునకుడు!!

శుద్ధ స్వదేశీ వస్తువులు

మాతృదేవత ప్రేమన హిందూదేశపు పట్టునో కండువాలి, పంచెలు, చీరలు, కోటుగుడ్డలు, రవికెలగుడ్డలు, తయారు చేయించి విక్రయించుచున్నాము. మేము బంగారాబాధానిలో పట్టునందెను స్థలములనుండి పట్టుకు తెప్పించి యిక్కడ వడికించుట, కుభ్రపగుట, రంగులు వేయుట, మొదలైనవి స్యయముగా 1½ సంవత్సరములనుంచి చేయించుచున్నాము. సదరు పట్టుబట్టలు శుద్ధ స్వదేశీవి అయివున్నవి. సదరు పట్టుమన భారతదేశములోనే తయారైన దని, కావలసినవారి మేము బుజువాపుపరచగలము. కావున దేశభిమాను తెల్లగుమ్మ మహాత్ముని అభిప్రాయమునకు చేయుక వొసగి దేశాన్నిత్యమునకు కాంక్షింపాతు లగుచు మా పుష్కలమును అభివృద్ధి పొందించుటకు భారతసోదరు నెల్లరను వేడుచున్నారము.

శ్రీ ఆంజనేయ సిల్లు వివిధ గుణావళి } ఇట్లు,
ఆర్యాపురం, రాజమండ్రి. } రాంనాథ్ మానీలాల్

నమకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నములు

ముల నగలును ఇతర వస్తువులును కాపను యిచ్చిన పుచ్చుకొని నైకము ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి

గురుసామిశెట్టి కంపెనీ

25, బై నాబజారురోడ్, మద్రాసు.

సాదా ఉంగరములు, పువ్వురాగము, సీమకవలాలు, కే.పులు, మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు తయారుచేయబడి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుండుచు యున్నవి. కావలసినవారు అద్దయిచ్చిన వారి యిష్టము చొప్పున పురమాషిగా తయారుచేసి యియ్యబడును.

Big Shipments of all Sizes

OF

Sofa Springs (English)

Received Regularly.

Immediate Deliveries Prices Lowest.

R. H. Vora & Co.

Lohar Chawl Bombay.

TELEGRAMS. { TELEPHONE. {
"Railstores" { No. 5380.

దొంగను అండు గంటు లివిట్ డ్

(స్కాట్ లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

రైస్ మిల్లు అండు జనరల్ ఎంజిన్స్.

“గైనిఫ్ మారిన్ మోటారు సెట్టు”

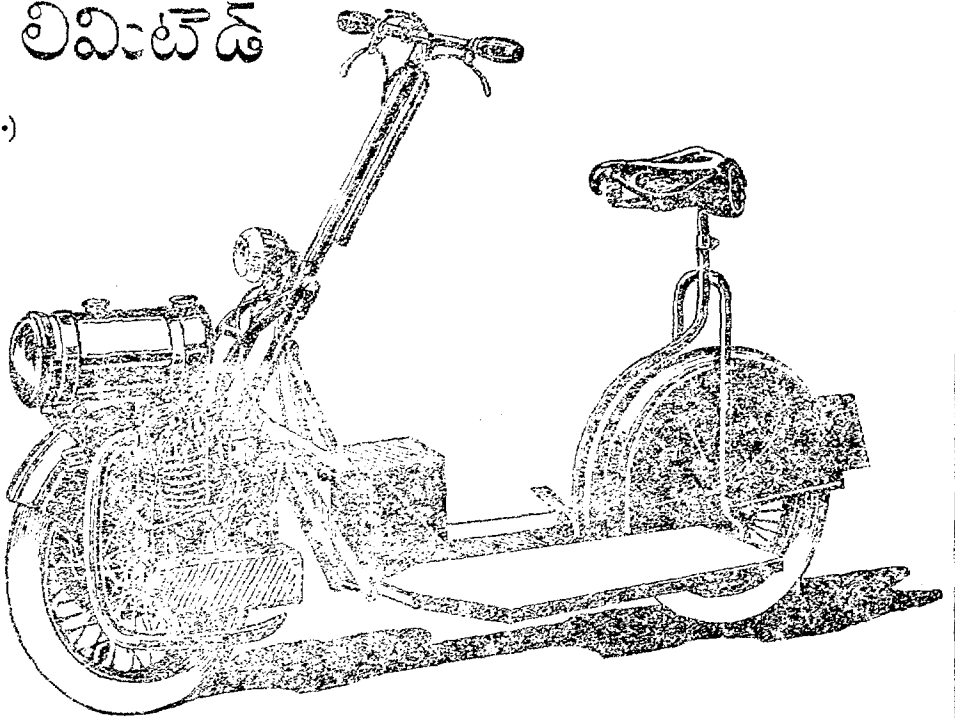
మాడల్ ఇ. 18—22 హెచ్. పి.

అతిసామాన్యమైనది, అతిమితవ్యయము గలది.

16 మొదలు 30 వరకు నిడివిగల ప్రయాణీయ వాహనము గాని, సామాన్య పడవలకు గాని అత్యుత్తమమైనది.

వంటచెట్లకు, ట్యాంకులకు, ఫిట్టింగులకు, గొట్టములకు, సాధారణమైనదియు, ప్రధానమైన ప్రావెల్లరు మెట్లు, ప్రావెల్లరు, సీ కాక్, కొరముట్టు, విడి పనిముట్ల సెట్టు, మున్నగువానితో 18—22 హెచ్. పి. గల ఎంజిను ఇతర పనిముట్ల మియము కలగొనడానికి సులభము.

వివరములు, నమూనాలు, ధరలు వ్రాసి తెలుపబడును.

“మొబైల్ పవ్” ఆటోస్కూటరు.

సామాన్యమైన నట్టియు, విశేష ప్రయము లేని మోటారు.

ఇది పనిముట్లు సుందరి, మృదు, గంట, మార్పొరేటు చేయబడిన (స్వింగ్ సాడింగ్) మార్పొరేటు చేయబడిన మెట్లముట్లకు, తగ్గించుటకు సులభము (సాడింగ్ సంచితో అనుసంధానించబడినది).

సాధారణ వడత మొదలు 20 మైళ్లవరకు ఒకగంటలో పరుగెత్తును.

సామాన్యమైన రస్తాలకు అడ్డముగా వచ్చు చిన్న తిప్పలను సులభముగా ఎక్కుచు ఎక్కడలసిన మెట్లు భూమికి సమానముగానున్నది.

ఇతర ప్రక్కలకు కదలక సులభముగా నెక్కుటకు సులభము.

మామూలు ధర 1-కి రూ. 650 ప్రస్తుతపు ధర రూ. 425.

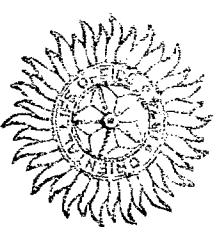
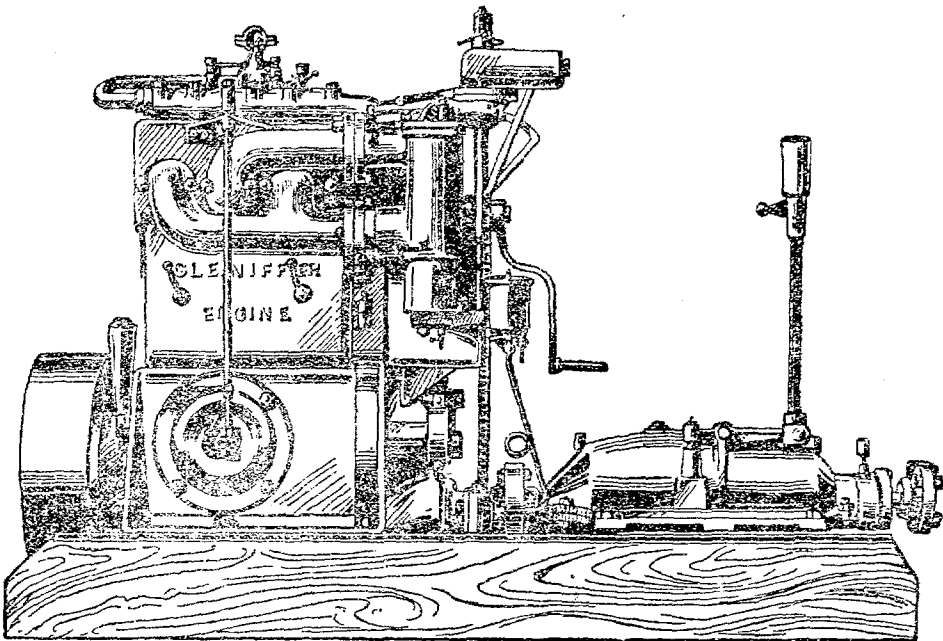
గోదాములో నుండి యిక్కిలగును.

మద్రాసుకు మేనేజింగు ఏజెంట్లు:—

హెచ్.ఎల్.ఎస్. అండు కో., తంబులెట్టి వీధి, మద్రాస్

తెలిఫోన్ నెం. 1077.

పోస్టు గాళ్ళు నెం. 14

ఓరియంటల్

గవర్నమెంటు

సెక్యూరిటీ

రైఫ్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

1874 సం. స్థాపితము.

హెడ్ క్వార్టర్లు, బాంబాయి.

మానేజరు:— ఆర్. పాటర్ సన్ ఆఫీసు

భద్రాను రూ. 5,46,00,00 వైగానే యున్నది. 1920-వ సంవత్సరము నందు

వరుంబడి 91,03,388-0-11

ఇకను జరుగుచున్న అమ్మాయి

రెన్యువ మొత్తము 15,44,24,596-11-3

మునుపటికంటె ఇక్కుడు పాలిసి.

బాధ్యులు బాధ్యులగా చెల్లించిన

మొత్తము 6,60,00,000

ఈ కంపెనీ తరఫున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాటరుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విధమునకు వ్రాయుడు.

Apply to:—

F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building,
Post Box No. 8, Madras

సిద్ధమై యున్నది.

అంత తేనుగులో వ్రాసి చిన్న ఆచ్చులో ముద్రించి చాకప్రకటనలు జూచి మోసపోకు. ఇయ్యది సంపూర్ణాంధ్రీకరణము. వలయుచో త్వరపడుము.

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని

ఆరోగ్యదర్శుని

ప్రతియింట నుండదగిన గ్రంథము.

ప్రకృతిచికిత్సా శాస్త్రము వారిచే నీపుస్తకము కరనియగ్రంథముగ నియమింపబడినది.

ఇందు సర్వావధికి తప్ప బోధింపబడియున్నది. వైద్యులకర్తవ్యము. జీవనము లగత్యములేదు. ప్రకృతిసూత్రముల నభ్యసించుట మూలముననే వ్యాధుల రాకుండ జేసికొనవచ్చును. ఎట్టివ్యాధులు దట్టించినను బహుగుణధర్మముగ జీవితము జేయవచ్చును. ఆరోగ్యమే యుక్తధర్మము. గుణరాతి హిందీ భాషలయందు దీ గ్రంథము కలదు. కర్మపథియుండెను. చక్కని అంధ్రీకరణము. పెద్ద అచ్చు. పరిశుద్ధి ముద్రణము.

ప్రతి 1-కి వెల రూ. 0-12-0, వి. పి. గా రూ. 1-2-0.

12 ప్రతులు: రూ. 8-0-0.

నేతు బ్రదర్లు, మచిలీపట్నము తీర,
పోస్టు గాళ్ళు 610, మైలాపూరు, మద్రాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు—

219

తత్వము

వ్రాసిన తర్వాత అచ్చులు మోడను అచ్చింపక ఇప్పుడే మీకు ఒక ప్రతి “కామ శాస్త్రము” వంపజేయు. త్వరపడుము!

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ సోనిందజీ, అతంత్యరముగా యావత్ భారతము, కె. రాజ్య, మద్రాసు.

తెనుగు	
సివిల్ ప్రాక్టీజర్ కోడ్ రూ 5	
క్రిమినల్ ప్రాక్టీజర్ కోడ్ 6	
Chitale's Indian Digest 4 Vol. Rs. 35	
Rustomji's Law of Limitation	
New (third - 1921) Ed.	
Pre. publication Price Rs. 22-8-0	
వికొరియా డిపో,	
మైలాపూరు,	
మద్రాసు.	

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగద్యుష్టి హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకీర్తి తమ నాణ్య విచిత్ర వివోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడి చెట్టును పుట్టించుట, కీటకముతో సమాధియగుట, కరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజము ఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములు అున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ జేయగలరని గ్యారంటీ యుచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ. 4-0-0. (2118-688) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగళా. (గుంటూరు జిల్లా)

392, ఎన్.కె.నాథు, చౌదరి.
కంటివివాహము:- వాటిశ్య, నుదరాను. (1487-547)

యువరాజు వర్ణనము.

ఉదయపూరు ఉపన్యాసము.

ఉదయపూరు 25 నవంబరు:—ఉదయపూరు సంస్థానము వారు గావించిన విందుసందర్భమున యువరాజుగారికి టిట్లు ముచ్చటించిరి:—

“మీరు సంస్థానాధీశులు నాకును నాసిబ్బందికిని గావించిన రాజసత్కారమున కంతయు సంతోషము. సార్వభౌములగు అస్పృశ్యులకును, మాపిమ్మడి యగు కశ్యపాచార్యులకును, పుణ్య ఆలయ విక్రమము మీచే వరుసగా నామము జూపిరి. నేను గూడ ఉదయపురమునకు కిక్కురుముగ న్నిమిషాంతో గలసి కొనుటకు ప్రయత్నములు చేసితిని. మీరు నాకు గావించిన సత్కారమునకు మీరు చేసినబహుమానములే నిదర్శనము. మీరు గావించిన చిత్రవర్ణములుగూడ ప్రశంస గొల్పుచున్నది. నేనిప్పుడు రాజపుత్రవీరులగు బహుశాసన రణప్రతాపగారియతిగడ నైయున్నాను. వారిజన్మభూమిలో నున్నందులకు నాకంతయు గర్వముగనున్నది. మీకొందలమై కోటలచారిత్రము నాకు బాగుగ దెలియును. చిత్రము కొటనుండి మీపట్టణము చుట్టును దిరుగువచ్చును, వీరులు కృత్యములు కన్నులగట్టుచున్నవి. అవియన్నియును మీపూర్వులు, నాయకులుగ లెచుకేళకై కృత్యములతోనెట్లు పేరునిల్పుకొనిరి నిదర్శనమును జూపుచున్నవి. రాజపుత్రసంస్థానములో 1818 న సంవత్సరము నుండియును బ్రిటిషురాజ్య సంక్షయముకొంద మిత్రులగునన్న నాయకుని మొదటితూరి యప్పుడే చూచుచున్నాను. బ్రిటిషువారితో నితన్నేచూచుచున్నంతకాలము మీవారు పాలకులు సమయమునచ్చినపుడెల్ల మిత్రభావము వెల్లడించిరి. ఇప్పుడు మనము విందారించుచు వానిలో నుండి కనబడుచున్న ద్వీపములో మ్యాటిసిగోజులలో ఉదయపూరు ప్రహరణాగారు నాదేశస్థులను చావకుండ సురక్షితముగ నుంచిరి. మీరు యుద్ధసమయమున చేసిన సేవను నేను మరలకెప్పుడు నవనరులెదను. మీరు చేసిన 21 లక్ష రూపాయల విరాళమును నేను మఱచుకొనును. మీరుచేసిన సేవలకు సార్వభౌములకున్న గౌరవవిన్నామము మీరు ధరించియున్నారు. నేను ఎక్కువక కెప్పి మిమ్ములను నిలువరచుచును. నేను మీరు గావించిన సత్కారమునకు మరల వందలము లర్పించుచున్నాను. నేను మీవారుసంస్థానముయొక్క సాంధ్యమును, చారిత్రక విషయములను మఱచుకొనును. ఇప్పుడు మనమందరమును మహారాజుగారి ప్రతాపసింహు బహుదూరుగారి ఆశీస్యమునకై, చిరంజీవులకై విందు నారగించుదము.

యువరాజుగారునమస్సు

ఫిల్లీ 25:—ఈక్రింది తంతివార్తలు సార్వభౌమునకును రాజప్రతినిధికిని జరిగెను.

రాజప్రతినిధిగారి తంతివార్త

భారతేశ పక్షమున, యువరాజు గారు బొంబాయికి వచ్చినపుడు అంతిపాలు వారి కిచ్చిననుస్కాంతమునకు అభినందించుచు నీ విషయమును మీకు సార్వభౌములకు విధేయుడనై తెల్పుకొనుచున్నాను.

సార్వభౌముని తంతివార్త

మీరు నాకొమరునకు బొంబాయిపూరు లిచ్చిన స్వాగతమునకు భారతేశ పక్షమున పంపినయభినందనసందేశమునకు సంతోషము. ఈ విషయమును వినిపప్పుడు, నాకును, రాణి గారికిని బొంబాయిపూరు లిచ్చిన స్వాగతము జ్ఞప్తికి వచ్చి సంతోష పడుచున్నది.

యువరాజు బౌదార్యము

ఫిల్లీ నవంబరు. 26:—వజీరుస్సానులో బని జేయుచున్న సిపాయిలకు క్రిష్ణసుబుబహుమతుల నిచ్చుటకై తేజీ రాతి స్థూపగారి విగ్న పముమైన, యువరాజుగారు 400 రూపాయలను విరాళ మొసంగిరి.

ఉదయపురమున కేగుట

25 వ తేదీ యుదయము 10 గంటలకు యువరాజుగారు రుదయపురమును చేరిరి. మహారాజాగారికింతకాలము నుండి అస్పృశ్యులగా నుండుటచే కుమారమహారాజువారును ప్రెసిడెంటు ఏ జెంటు గార్లు ను మొదటిదగ్గ సరదార్లను గొప్పయుద్ధ్యోగులను స్టేషనులో యువరాజుగారికి స్వాగతమిచ్చిరి. చాలమందిప్రజలచుట్టచేరి హర్షధ్వనులు గావించిరి. రైలుస్టేషను బాగుగా నలంకరింపబడెను. ఫిరంగులు కాల్పుబడెను. పిచ్చుట నూరెను యువరాజుగారు రెసిడెంటుభవనమున కేరి. అప్పుడు మరల ఫిరంగులు కాల్పుబడెను.

మద్రాసు ఆంధ్ర సదరక మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.

నోటీసు (3151)

1921 నెల 11 నుండి 25 వరకు నెల మొదటి తేదీనుండి ఈరైల్వేకు సంబంధించిన బ్రాడ్ గేజ్, మీటర్ గేజ్ మీదుగా బోవుబండ్ల రాకపోకలందు మార్పులు చేయబడును. ఈక్రింది మార్పులను ముఖ్యముగా గమనించవలెను.

బ్రాడ్ గేజ్

నెం 2 రు ఆఫ్ కలకత్తా మద్రాసు మెయిలు బండి కలలు 10 గంట 25 నిమిషములకు బదులు 9 గంట 15 నిమిషములకు మద్రాసు చేరును.

నెం బి 59 రు లోకలు ప్యాసంజరు బండి రాయపురమునుండి ఉదయము 5 గంట 40 నిమిషములకు బయలుదేరి గుమ్మడిపూడి 7 గంట 42 నిమిషములకు చేరును.

నెం బి 60 రు లోకలు ప్యాసంజరు బండి గుమ్మడిపూడినుండి ఉదయం 8 గంట 6 నిమిషములకు బయలుదేరి క్రస్తుతము మాదిరియే రాయపురము 9 గంట 40 నిమిషములకు చేరును.

నెం. బి. 65 రు లోకల్ ప్యాసంజరు బండి బీచినుండి సాయంత్రము 5 గంట 20 నిమిషములకు బయలుదేరి పొన్నేరి రాత్రి 7 గంట 5 నిమిషములకు చేరి అచ్చటనే ఆగును.

నెం. బి. 66 రు లోకల్ ప్యాసంజరుబండి పొన్నేరినుండి రాత్రి 7 గంట 10 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము 8 గంట 50 నిమిషములకు చేరును.

నెం. 15, 16 రుల బెంగళూరు ప్యాసంజరు బండ్లు తిన్ననూరు స్టేషనువద్ద ఆగును.

మీటర్ గేజ్

నెం. 2 రు డౌన్ మెయిలుబండి మాయకొండ అజ్జంపూరు స్టేషనువద్ద ఆగును.

నెం 1 రు ఆఫ్ మెయిలుబండి అలండిస్టేషను వద్ద ఆగును.

(హుగ్లి లొండ స్టేషనులకు మధ్య బోవుచున్న నెం 24, 27 రుల విక్సెడ్ ప్రెయిసులు రద్దు చేయబడును.)

(హుగ్లినుండి బయలుదేరు నెం 63 రు విక్సెడ్ బండి గడగ్ ఉదయం 8 గంట 20 నిమిషములకు చేరును. అందుకు సంబంధించిన నెం 49 రు బండి ఉదయం 8 గంట 45 నిమిషములకు బయలుదేరి హుబ్లి కలలు 10 గంట 48 నిమిషములకు చేరును.)

క్రస్తుతము ద్రోణాచలమునుండి సాయంత్రము 4 గంట 45 నిమిషము బయలుదేరుచున్నట్టి నెం 50 రు ఎ విక్సెడ్ బండియు, కర్నూలు నుండి రాత్రి 8 గంటలకు బయలుదేరుచున్నట్టి నెం 43 రు ఎ విక్సెడ్ బండియు రద్దు చేయబడును.

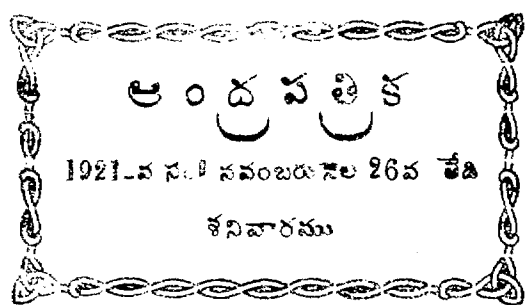
క్రిత్తి సంఖ్యలు!

బొంబాయి స్వదేశి స్టోర్సు

స్వదేశీసరకులు!!

నెం. 40, 41, 42, రత్నబజారురోడ్డు, బార్డిటాను, మద్రాసు.

చీరలు, రవికులు, రగ్గులు, కంబళ్లు, రత్నకంబళ్లు, పరుపులు, తలగడలు, పట్టు, నూలు, ఉన్ని మొదలగు పావర్లు, చిత్రాడలు, ప్రేలగట్టు ఉయ్యలు, బొమ్మలు, పిత్తిరి బిళ్లకానెట్లు, ఇతర వాటిలో నాలు రకములు, కోటు, నారపట్టు, మొదలగు నూదిరిలు, స్త్రీలు ట్రంకులు, ఇనస ట్రంకులు, అక్షను కుప్పయ్య వర్ణ రకములు, వైన వేసుకొను నవి మావద్ద అనేక గింతుకొను వైకము పెట్టల కాన్వాసు కేసులు, బ్రీపుసుములు అంగస్త్రములు, ధోవతులు మొదలగునవి శలవిధమాదిరిలలో నూ యొద్దగలవు. మొదలగునవి శలవిధమాదిరిలలో నూ యొద్దగలవు. వాటియొక్క వివరములు తెలుపుటకు నిచటవోటు చాలను. నిర్ణయ గా స్టాబులో నున్నవి. సకల జనుల సౌకర్యము, వారియొక్క లాభమును యోచించి ఈ నూతన ప్రాచీన తెజవియున్నాము. బెంగళూరు, కంచి, కాశీ, మధుర, నేలం, మలబారు, అచామదాదాదు, బొంబాయి, కలకత్తా, పునా, కరాచి మొదలగు స్థలములనుండియు, మరియు హిందూదేశమునం దుండు ఇంకను మరికొన్ని ఇతరస్థలములనుండియు వారి వారి అంతముకు తగినట్లు వుపయోగించునున్న వెండిమొదలైన ప్రయోజనములలోనున్న వుపయోగించును తగిన సరిగ పట్టు నూలు జువలీ రకములను రప్పించి, స్టాబు చేసియున్నాము. ధరన్న సరసముగా వుండును.

జాతీయ సేవకులు

అన్ని రాష్ట్రములందును జాతీయ సేవక సంఘము లేర్పడి కడు చక్కగ బిచ్చేయచున్నవి. ఇంతిం ప్రాపించుటకేమి దార్శన్యము జరుగకుండ కాపాడుట కేమి జాతీయోద్ధృతియులను నడుపుట కేమి, జాతీయసంసేవనము నొనర్చుటయం దేమి, సేవకసంఘములు ప్రశంసార్హముగ కృషిసలుపుచున్నవి. ఈసంఘములవలన ప్రజలకేగక, అధికారులకు గూడ ఎంతయో యుపయోగము గలదనుట యివ్వదాంశము. జాతీయసేవక సంఘ నిర్మాణావశ్యకతన, బాంజాయిలో నిటీవల జరిగిన వర్షింగు కమిటీసభవారు గుర్తించిరి. ఈసంఘపు యాజమాన్యముక్రిందకు వాలంటీరులసంఘముల నన్నిటిని తీసికొని రావలయునని నిశ్చయించి అందులకు దగిన ఏర్పాటులను సూచించిరి. ఈసంఘములవారు అహింసను యక్షర్థగ నవలంబించవలయు నని విధించిరి. సమర్థతములతో బని చేసెడి ఇట్టి వాలంటీర్ల సంఘములవలన, ఇంతి సంతోషం కెంతయు సహాయము గలుగగలదు. కాని వివిధరాష్ట్రముల అధికారులను వాలంటీరు సంఘములనిన ఉలికిపడుచున్నారు. ఈసంఘముల నడగద్రొక్కిన, జాతీయోద్ధృతియునకు నిరోధము గలుగునని ఏమి దలచియుండవచ్చును, కాని ఇది దురభిప్రాయము. వెలుపల గనుపించుచు జాతీయ సంఘాలనచిహ్నముల నడగద్రొక్కిన కొలదియ, అశాంతి రూపుమాయుటకు మారుగ లోలోన దాగియుండి ఇంకను నెక్కువ ప్రాబల్యము గాంచును. ఈసంగతిని గ్రహించక, చారిత్రము నేర్పడి గుణపాతమును మూలద్రోసి, వివిధరాష్ట్ర ప్రభుత్వములును సేవకసంఘముల నడగద్రొక్కుటలో పోటీతో బనిచేయచున్నటుల, తంతివార్తలబట్టి తెలియజగును. డిల్లీ, పంజాబు, బెంగాలు, సంయుక్తరాష్ట్రముల పాలకవర్గములవారు సేవకసంఘముల అక్రమములని క్రిమినల్ లా సవరణచట్టముక్రింద ప్రకటించిరి. ఈప్రకటనము ననుసరించి, సేవకసంఘములన్నటిని విచ్చిన్నము జేయవలసి యుండును. ఇట్టిహాస్యాస్పదముగు నిర్బంధములవలన, అధికారవర్గము మరింత సరిహాసపాత్రముగ చున్నది. వివిధరాష్ట్రములలో రాజద్రోహసభా శాసనముక్రింద సభలు జరుగుటకు ఏమిలేశంక నిషేధాజ్ఞలు వెలువడుచున్నవి. ఇట్టినిష్ఠితులలో నిర్బంధశాసనములను కొన్నింటిని తొలగించినందులకు సంతనము గనుబడిన సహచారవాదు లిప్పుడేమని తలచెదరో? నిర్బంధశాసనములలో రాజద్రోహసభా శాసనము, క్రిమినల్ లా సవరణచట్టములటులనే నిలచియున్నవివాని 'స్వేచ్ఛగ వాడుచున్నారు. ఇంతియగాక, క్రిమినల్ ప్రొసీజరు, పీసల కోర్టులు వాగ్బంధమునకును, స్వాతంత్ర్య నిరోధమునకును, ఎంతయేని అక్రమము వచ్చుచున్నవి. శాసనము లెట్టివి యయినను, పరిపాలనా విధానము మారనిది, ప్రజలకు సౌఖ్యమునగూర్చ జాలవు. శాసనములు ప్రజలశ్రేయమును పెంపొందించుట కుపయోగపడవలె ననిన, సత్వరస్వరాజ్య

స్థాపన మవసరము, తేటపడుచున్నది. దేశమున విధించబడుచున్న నిర్బంధములు, ప్రజలు సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి ద్వీగుణ్యోత్సాహముతో కృషి సలుపుటకు తోడ్పడునని విశ్వసించవచ్చును.

సైనికసంఘానిర్ణయము

వాసింగుటను సమావేశమువారు, మొదలు నాకలసంఘా నిర్ణయము గూర్చి యోచించిరి. సైనికుల నిర్ణయముగూర్చిగూడ ఇప్పుడు యోచన జరుగుచున్నది. ఈసంగతినిగూర్చి ప్రాన్యసంక్రియగు బ్రయండుగారు ముచ్చటించి, బ్రయండుగారికి రెండువిధము లగు భయము కలదు. జర్మనుల సైన్యము ప్రస్తుత సమయమున చాలవరకు దగ్గియున్నను, ఎక్కువ వారు మరల విజృంభించెదరో యను భయముగలదు. ఇంతియ గాక, రుష్యావారు పోలండువై దండెత్తి ఎక్కువ యూరపు ఖండమున చిచ్చుబెట్టెదరో యనిగూడ బ్రయండుగారు భయపడుచున్నారు. ఏనిముసమున ప్రాన్యసంఘ ఉపద్రవము వాటిల్లునో యని వారు భీతిపెంచుచున్నారు. అకారణముచే దండయాత్రాభీతి తమకు దొరిగినగాని, సైన్యములను, సైనికపరికరములను తగ్గించుట యసంభవమని బ్రయండు గారు గట్టిగ బలికిరి. ఇందునుబట్టి, చర్చిలీను సందేహలని ప్రయోజన మేమియో గ్రహించవచ్చును. ఈసందేహలన, కాశ్యతశాంతి సంతోషపు ఏర్పాటులు చేకూరలేదని, తెల్లమగుచున్నది. వివిధజాతుల హృదయమానిష్యము తొలగి, ప్రేమభావ మేర్పడలేదని స్పష్టమగుచున్నది. హృదయమునందు మార్పుగలుగనిది ఇంతిప్థావనకు మార్గమేర్పడదు. ప్రాన్యసంఘము, జర్మనీని వెనుక పెడదు యుద్ధము జరిగి, జర్మనీదేశము ఆల్సెను లోరయను భాగమును వశపరచికొనిన నాటినుండియు, ప్రాన్యదేశపురోవము చల్లారుటకు మారుగ వృద్ధియగుచుండెను. ఈమారు యుద్ధములో జర్మనీదేశమొడిపోయినను, ఎక్కువ మరల జర్మనీయవకారము జేయునోయని ప్రాన్యదేశము భయపడుచునే యున్నది. ఇటుల పరస్పరానుమానము పరస్పరభయము నిలచియుండునంతవరకు సైన్యములను తగ్గించుటకు ఏతెలులుండునో? కలహంకు రములు నిలచియే యుండును. సమయ మేతెంచి నపుడవి మరల పోరాటములక్రింద పరిణమించును. రుష్యానుగూర్చియు, జర్మనీని గూర్చియు ఇట్టిభయముండగ, ఆదేశపుప్రతినిధులను వాసింగుటను సమావేశమున కాహ్వానించి, వారితోనేల సంప్రతించి యుండలేమో? తమయిచ్చవచ్చిన జాతులను కొన్నింటిని మాత్రమాహ్వానించి, ప్రపంచసమస్యలను వాసింగుటను సమావేశమువారు విరహించుట వ్యర్థప్రయత్నమని తోచుచున్నది. మూలకారణముల నరసి, అందులకు దగిన ప్రతిక్రియలకు గడంగక, సభలతో బ్రాద్దుబుచ్చుటవలన ప్రయోజనము గలుగనేరదు.

మద్రాసు వైద్యసత్తిస్థాపనలు

1920 సంవత్సరపు ప్రారంభమునందు, 730 వైద్యప్రతిస్థాపనలు గలవు. సంవత్సరాంతమున 737 ఉండెను. 26 ప్రతిస్థాపనలు సంవత్సరమధ్యమున మూసివేయబడెను. ప్రత్యేకప్రభుత్వప్రతిస్థాపనలు సంవత్సరాంతమునకు 46 ఉండెను. 47 రైల్వేడిస్పెన్సరీలు గలవు. 8582 మందికి ఇట్టి వైద్యాలయములందు చికిత్స గావించబడెను. 45 మంది చనిపోయిరి. వైద్యాలయములకు వెలుపల 283,324 మందిచికిత్సబొందియుండిరి. 457 మందికి వైద్యాలయములందును, 4323 మందికి వైద్యా

లయములకు వెలుపలను శస్త్రచికిత్స గావించబడెను. సంవత్సరాంతమున ప్రైవేటు వైద్యాలయములు 54 గలవు. వీనిలోపల 14148 రోగులును, వెలుపల 357877 మందియు చికిత్సబొందిరి. 2080 ప్రసవసంబంధ మగు కేసులలో 4 మరణములు తలస్థించెను. సహాయము బొందెడి ప్రతిస్థాపనలు సంవత్సరాంతమునకు 19) గలవు. వీనియందు 7798472 మంది రోగులు చికిత్స గాంచెరి. వైద్యాలయముననుండి చికిత్స బొందిన రోగుల సంఖ్య 125,910 మందిలో 7529 మందికి నయవృద్ధియైనది. 6275 మంది చనిపోయిరి. మిగిలినవారి కుపకాంతి గలిగెను. వెలుపలనుండి 7672,562 మంది చికిత్స గాంచెరి. చికిత్సబొందిన రోగులలో హిందువులసంఖ్య 5878,796. మహమ్మదీయుల సంఖ్య 959,843. యూరపియనులు ఆంగ్లోప్రాంతపులసంఖ్య 63252. మిగిలినవారు 899569. పురుషులు 3971438 మందియు, స్త్రీలు 1765522 మందియు, మగపిల్లలు 1153,929 మందియు, ఆడపిల్లలు 907523 మందియు చికిత్సబొందిరి. 1920 సంవత్సరమున 302,884 ఆపరేషనులు జరిగెను. వానిలో 21587 ఆపరేషనులు పెద్దవానిక్రింద చేర్చబడెను. 1920 సంవత్సరాంతమున, వైద్యప్రతిస్థాపనలక్రింద 17546 రూపాయలనిలువగలదు. ప్రభుత్వమువారు 2582064 రూపాయల నిచ్చిరి. లోకలు ఘండు గ్రాంటులు, ఇతరచందాలు, ప్రభుత్వపు గ్రాంటుల మొత్త మంతయు కలపిన రాబడి 52,47,936 రూపాయల యయ్యెను. గతవత్సరపు రాబడి 43,55,526 రూపాయలు. రాబడియందు దాదాపు 9 లక్షల హెచ్చుదల గలదు. ఇందులో 7 లక్షలవరకు ప్రభుత్వమువారిచ్చియుండిరి. 1920 సంవత్సరపు వ్యయము 52,23,254 రూపాయలు. గతవత్సరపు వ్యయము 43,37,980 రూపాయలు. వ్యయ మన్ని శాఖలయందును హెచ్చెను. 1920 సంవత్సరాంతమున 19882 నిలువ జేతెను. సంవత్సరాంతమున చెన్నరాజధానిలో జనితయుచున్న ఇండియన్ మెడికల్ సర్విసు ఉద్యోగుల సంఖ్య 25. వీరిలో 17 మంది చెన్నపురిలోను, ఇతరులు కూనూరులోను, ఒక్కొక్కరు తంజావూరు, విశాఖపట్టణము, మలబారు, మధుర, సిరిగిరి, గుంటూరు మండలములలోను బనిచేయుచుండిరి. లోకలుభోగ్యులు మ్యూనిసిపాలిటీలు నియమించిన 628 మంది మంత్రసానులు 41402 కాన్పులకు హాజరై పనిచేసిరి. జిల్లా మెడికల్ గ్రంథాలయములలో సంవత్సరాంతమున 701 మంది సభ్యులుండిరి. సంవత్సరాంతమున వీరిసంఖ్య 814 అయ్యెను. 6026 గ్రంథములు గ్రంథాలయములయందుండెను. 548 మందిసభ్యుల యుపయోగమునకు 1683 గ్రంథము లొసగబడెను. గ్రంథాలయముల రాబడి రు 10974-12-3 లు. ఈ మొత్తములో ఖర్చులు పోగా రు 6962-10-10 లు మిగిలెను.

మద్రాసు పోర్టు

1920-21 సంవత్సరమున మద్రాసు రేవునకు 103 ప్రయాణపు నౌకలు వచ్చియుండెను. వీనిలో ప్లాకు ఆఫ్ చిట్టగాంగు అను నౌక పెద్దది. నివేదికవత్సరమున రేవునకు వచ్చిన మొత్తపు నౌకల సంఖ్య 648. ఈసంఖ్య వెనుకటి నాల్గు సంవత్సరముల సంఖ్యకన్న హెచ్చుగనుండెను. పోర్టుసంకములు, మూరింగు ఫీజుగూడ హెచ్చుగనుండుటచే రాబడి యధికముగ నుండెను. గతించిన నాల్గు సంవత్సరములలో పోర్టుచూచిన, నౌకలసంఖ్యయందేమి, వానిబరువునందేమి, రాబడియందేమి, అతిశయ

ముగనుపించినది యధ్యమునకు పిమ్మట, మద్రాసు రేవునందు సముద్రవాహనము హెచ్చె సని నివేదికబట్టి తెలియుచున్నది. హార్బరునకు లోపలను వెలువలనున్న నాకల సంఖ్యయు, వానిబరువును వెనుకటికన్న హెచ్చుగనుండెను. మద్రాసు రేవునుండి, దేశీయ ప్రయాణనాకల చట్టముక్రింద 83385 మంది ప్రయాణికులు వయనమయిరి. వీరిలో 44362 మంది హిందూ దేశమునకు వెలువలి రేవులకును, 39023 మంది హిందూ దేశమునందే చెన్నరాష్ట్రమునకు వెలువలి రేవులకును వెడలి యుండిరి. 39023 మంది రంగూనుకును, 44362 మంది సింగపూరునకును వెడలియుండిరి. చెన్నపురినుండి దూరప్రయాణములు లేకుండెను. మొత్తపు ప్రయాణికుల సంఖ్య గతవత్సరమున 5,912, స్త్రీమధ్య క్రమముగ వెడలుచుండుటయు, ప్రయాణికుల సంఖ్య హెచ్చుగుటకు కారణమని నూచించబడెను. 31 మార్చిలో అంతమయ్యెడి వత్సరమున చెన్నపురి రేవుయొద్ద 54169 పురుషులును, 13282 మంది స్త్రీలును, 5269 మంది 12 సంవత్సరములలోపలి పిల్లలును, మొత్తము 72720 మంది దిగియుండిరి. చెన్నపురి రేవునుండి 59264 మంది పురుషులును, 14939 మంది స్త్రీలును, 10598 మంది పదివత్సరములలోపలి పిల్లలును మొత్తము 83801 మంది వయనమై వెడలిరి 1920-21 సంవత్సరమున మద్రాసు పోర్టునకు వచ్చిన రాబడి రు 158,456 ల. వ్యయము రు 138120 లు. గతవత్సరమునకన్న రాబడియు, వ్యయమును హెచ్చుగనుండెను. పోర్టుఫండునందు నివేదికసంవత్సరారంభమున రు 21762-1-6 లు నగదును, రు 24200 లు గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలక్రిందను నిలువయుండెను. సంవత్సరాంతమున రు 22097-9-4 లు క్యాపింగును, రు 44200 లు గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలలోను పోర్టుఫండుక్రింద నిలువగలదు.

కర్ణాటక ప్రభువు ప్రసంగము

కర్ణాట ప్రభువుగారికి వాషింగ్టను సమావేశ ఫలితమునందు నమ్మకము లేదు. భూమిపై గల సైనికపరికరములను తగ్గింపక నాకాదళములను తగ్గించినను లాభముండదని, వారు దెలిపిరి. మిగిలిన జాతులన్నియు త్యాగమునకు బూననిది, అంగ్ల దేశము త్యాగము గనుకరుకజాలదని నుడివిరి. ప్రాన్సు దేశము తన యిచ్చవచ్చినరీతిని సంచరించుచో తనకు దా సందర్శించుకొనలేదని చెప్పిరి. ప్రాన్సు దేశము తుర్కీ జాతీయవాదులతో ప్రత్యేకముగ సంధిజేసికొనుట కర్ణాట ప్రభువున కిష్టములేదు. వివిధజాతులును కలసి వసిచేయుట ఎవరికివారు వని చేయుచో, గ్రీసునకును తుర్కీకిని ఎన్నడును సాధ్యమను గుడుగుటకు వీలుండదని, కర్ణాట ప్రభువుగారు విసువుతో బలికిరి. కాని, ఇంతకాలము తుర్కీవ్యవహారమును పరిష్కరింపకుండ కర్ణాట ప్రభువుగారి రేల తామసిందిరో తెలియదు. అంగ్ల దేశపు ఉపేక్షాభావమే, యుద్ధ పరంపరలకు కారణమయ్యెను. తనయందున్న లోపమును గ్రహింపజాలక, కర్ణాట ప్రభువు ఇతరులపై నిందమోపి లాభములేదు.

ఉత్కళ సంయోగము

వివిధరాష్ట్రములందును నివసించుచున్న ఉత్కళప్రజలను ఒక్కపరిపాలనక్రిందకు దీసికొని వచ్చుటకు తగినచర్య దీసికొనవలయునని, బీహారు శాసనసభలో విశ్వనాథకార్ అనువారు తీర్మాన

మునుపపాడించుచు ఉత్కళభాషలో ప్రసంగించిరి. ఉత్కళుల ప్రాచీనాత్మ్యమును కొనియాడిరి. క్రస్తుతమస్థితిని వర్ణించి, ఉత్కళులనందరను ఒక్కరాష్ట్రముక్రింద జేర్చవలయునని కోరిరి. తమనతుండములక్రింద విభజించి, వివిధభాగములను వివిధ రాష్ట్రములలోబడవైచి, ఇటువంటి త్రోసివేయుచున్నారని, వీరు మొరబెట్టిరి. ఈ తీర్మానమును బీహారు శాసనసభవా శేక్రీవముగ సంగీకరించిరి బీహారు రాష్ట్రమునకు వెలువల నున్న ఉత్కళ భాగము లంగీకరించినచో, అన్ని భాగములను ఒక్కపరిపాలనక్రిందకు దీసికొనివచ్చుటకు తాముప్రయత్నించెదమని, బీహారు ప్రభుత్వమువారు బదులు చెప్పిరి. ఉత్కళ సంయోగమిప్పుడు సిద్ధించినను లేకున్నను, స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో గలిగినపిమ్మట, దేశము భాషాప్రయుక్తముగ తప్పక విభజింపబడును. ఉత్కళులప్పుడు జాతీయసంయోగమును, స్వరాజ్యసాఖ్యమునుకలసి యనుభవించి, విముక్తిగాంచెదరనుటకు సందియము లేదు.

గొప్ప అశ్రద్ధ

సర్వోత్కృష్ట ప్రతిభ యిట్లు వాయుచున్నది:

జాంబాయిలో జరిగిన అల్లరులవలన మహాత్ముడవారములో చాలమనోధ్యమభావించెను. వాదియవంతులన్నీటిని మేముచదివెతిమి. వామనానరీతులు కట్టియపామును వాటిల్లునోయని మాకెప్పుడువచ్చినవార్తలవలన భయపడుచున్నది. ఉచ్చాస్యనిక్కాములలోగాని, నిత్యజీవితములోగాని, కర్మలలోగాని, కలలోనైనగాని దౌర్జన్యమునమాట యెరుగజేట్టివానికి జాంబాయిపట్టణములో కండ్లయెదుట జరిగినవిషయములకు వృద్ధులవిశ్లేషణము గలుగజాలకవిషయములో నిరాకరణవారు లేరను తమభాధ్యతనుదెలిసి చేసికొనజాలరు. ఆ జరిగినదానికి మన మెంతయు సంతోషించవలయును. మనము ప్రజలయొడ మన ధర్మమును నిర్వర్తించియున్నచో వాకు ఆత్మనిగ్రహమును మాననవసరము గల్గినపుడు మనమాటను వినియొండేదానిని మహాత్ముడు సరియైన అభిప్రాయమును తెలిపెను.

ప్రజలు ఉజ్జ్వలవస్త్వభావులు. వీలయినగా-వారిని ఆకలియనుపీడనయను, తెలివితేమియు, జీవితమున స్వాతంత్ర్యసంగ్రామములు లేమియు, ఇటుల జేసింది. ఆహింసమూలముననే వీనిని జంతుపంపకన్నచో ఉద్యమప్రారంభము నుండియు ప్రజలను కట్టుకొని వచ్చుటకు శ్రమపడి యుండవలసి యున్నది. నిత్యమును తీర్మానచేయుటల మాకు వారలకును పిల్లలు అన్నవన్న మని చెంటుబడువారలకును ఈశాంతిసంక్షేమములన గలుగగల ఫలిత మేమి?

భారత ప్రజలు శాంతియుతులను శాసనార్థులను నమరు నర్పించితము. వారు బుద్ధి పూర్వకముగ హింస తాడిట్టరు. అయినను మానవస్వభావమును అరికట్టుటకు విద్యావంతులుండవలయును. ఒక కుటుంబములో కుమారుడు చెడుదారిబట్టినపుడు తల్లిదండ్రులు వాని యుద్దేశము కనుగొనవలయును. తెలిసికొని తెలియమియో వారు కుమారునియెడ ఉపేక్షవహించి యుండవచ్చును. తేనున్నచో అలాచెప్పినట్లు వినుకుండపోదు. అట్లే జనసామ్యము కూడ తాము చేయుపనులలో మిలివారిచేసి నచో తర్వాతకాలం వారిసలహావలపై నుండును. మనము శత్రుకొనవలసినది భవిష్యత్కాలముల శాస్త్రమునందు. క్రొవరాగములకును అనకాళముగ్లను. అట్టిది సంభవించినచో ననభవింప నిర్దముకావలయును. ఇట్టిపరిష్కారమయములో నేనుశక్తి నెల్లడియ గును దీనిబట్టిమాడ జనసామ్యమునకుతగ్గవ్యవధర్మమునకుమును నిగ్రహ మలనకుకొనునట్లుగ మనము శక్తి విచ్చి యుండవలసియున్నది. ఇదిలేకపోవుటవలననే మితిమీరిపోయినది. జాంబాయిప్రజలలో కొన్ని పక్షములవారు యవరాజుగౌరవ ప్రదర్శనములకు వెళ్లిరి. ఇట్లుచేయుట పాడిగాదని కొందరు అమాయకులవలెచిరి. ఇతరులకు బలవంతపెట్టి మనయభిప్రాయములకు మరల్చుట పాపమనియు, మనము చేయవలసినది వారికి విన్నవించుకొనుట మాత్రమే యని యునుంది పనులు చేయునపుడెవరంతట వారు బలవంతము లేకుండ జేసివచ్చుచే వానికి విలువ యుండు ననియు వారలకు బాగుగ నేర్పియుండ వలసినది. ముఖ్యముగ జనసామ్యమునకు ఇట్టి శిక్షణ నేర్పవలసినది. ఈ పని

మనకున్న కొలదికాలములోనే చేసియుండవచ్చును. ఇదివరకంతయును మిన్నెక్సొ యిది ప్రజలకు సంబంధించిన యుద్దమనుచు చాటుచుంటిమే గాని, వారిలో గల్గిన నూతన ప్రబోధము యొక్క శక్తిని ఇటు లో సరియైన మార్గమున చెట్టు ప్రసన్నముల జేసియుండలేదు. మన ప్రజలు స్వాభావికముగ జాత్యాచారముల, సంశయాచారములపట్టి సాధువులుగాయని నమ్మియుంటిమి. కాని వారిస్వభావములో ప్రస్తుతస్థితువలన మార్పుగల్గినది మనము కనుగొనలేకపోతిమి. ఇతంతయు చెప్పటవలన మన ప్రజాగురులకు ప్రస్తుతావస్థమును తెలియలేదని చెప్పటగాదు. వారు ప్రజలవస్థయునును వచ్చిశిష్టాచారాదులు భయముతోను అనుమానముతోను జూచుచుండును. సభల నాపియ, నితక విభముల అడ్డుపడియు వారు ప్రజలలో సహింసాప్రచారము సాగుకుండజేసిరి పండిత జనపక్షాలుగైచూచాగాడు అలహాబాదులో పెద్దనునుమ్యులవస్థ ప్రచారము జేయవచ్చుననియు, అట్లు ణము చాటి కింనులను ఉద్యమములోనికి జేర్చుకొన యత్నించి నచో మర్యాదగాదనియు, తెలియజేయబడెను. ఇట్టి ఆటంకము లేన్ని గల్గినను, ప్రజలు మనము చెప్పినటుల వినియుండవలసిజే. జాంబాయిలోని కార్మికోద్యమము గతవత్సరములలో బాగుగ సాగుచుండేదానివలన ప్రజలలో ఆహింసాతీర్థ్యము బాగుగ వ్యాపించి యుండవలసిజే. కలకత్తాలో కొంతవరకు జరిగినది. ఇక్కడ కిలాఫతుకాంక్షాప్రచారకులు కార్మికులలో ఆహింసాతీర్థ్యమునుబాగుగ వ్యాపింపజేయగల్గిరి. మే మెన్నియో మహాత్ముత్రియులనభిలక్ష వెల్లయుంటిమి. అక్కడ నే మాత్రమైన ఉక్రేతము అల్లరి పాడ నూనె నేని అశ్రద్ధయు వెంటనే అణచివేయచుండేదవారు. ఓరియా కూలీలను విడుదలచేసిపుడు కొందఱు అన్యోన్యములగు సో వారులవై రాక్షసువృత్తిగా, అచ్చటకు ప్రచారకులు గొప్పవారు వచ్చినచోడనే ఆ అల్లరి అణగిపోయెను. దీనిసరిను జూడ మనము చేయవలసిన పనియేమో దృక్పథగుచున్నది. మహాత్ముడు జాంబాయి అల్లరి వాళ్లకు తేలికొనిన విన్నపములో నిబంధమునే యిట్లు తెలియ జెప్పెను. "నేను యిది ప్రాయోగ మిమ్ములను నిందించుటకు గాదు. మేము మీ విషయమై ఉపేక్ష వహించితిమిని ఒప్పుకొనితీరవలయును. ఆ విషయమై మీరు శాస్త్ర నుండవలయును. నే నొక విధముగ తపస్సు జేయుచున్నాను. ఇతర ప్రజాగురులు మరియొకవిధముగ జేయుచున్నారు. మీలో చేయవలసిన పని యిప్పుడే ప్రారంభమైనది."

ఈ ఉపేక్ష వహించిన పని నే యిప్పుడు ప్రారంభింపవలయును. ప్రజలలో చేయవలసిన పనిజేసి యుండలేదు. అందుచేత నే జాంబాయిలో నింతటి అల్లరులు ఘోరముగ జరిగెను.

కాంగ్రెసు సమావేశము
అంధ్రులకు ప్రత్యేకవసతులు

అహమ్మదాబాదునందు అంధ్రులకు ప్రత్యేకభావనకును లేర్పాటుజేయబడును. వర్కింగుకుమిటీవారి తీర్మానము ప్రకారము జాతీయస్వచ్ఛందసేవ కులకు జేరగోరువారు వెంటనే రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాభ్యవర్తిగారికి వ్రాసికొనవలెను. వైతిర్మానముననుసరించి ప్రత్యేకసంఘము త్వరలో నేర్పాటుచేయబడును. 29 వ తేదీనాటికి అప్పు నేయబడిన వరకూ ప్రత్యేకములు నిర్దమగును.

సింహా ప్రభువు రాజీనామా

ఈ రాజీనామా ఆమోదింపబడినది. ఇంగ్లీష్ రాపడవికి క్విట్లో వచ్చెదని తెలియుచున్నదిగాని ప్రభుత్వమువారికి యింకా ప్రకటింపలేదు.

బాలభట్టబహుమతము

కృష్ణరాజ యావద్భారత ప్రభువుచిత్తా సహాయ బహుమానమున పేరిట వొక బహుమానకలకము నేర్పరుతుటకు మైసూరు మహారాజావారినుమరించిరి.

ఒక విజ్ఞప్తి:— 4-12-1921 ను, తేదీని ఆంధ్ర ఫలాఫతు సంఘముహాసత్ శాకినాడ పురమున జాతీయవాదియొ మహాపండితుడును నగు మాలానా అబ్దుల్ కలాం అహద్ గారి ఆధిపత్యమున జరుగును. ఏతత్వచకు హిందూమహమ్మదీయ సోదరు లెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు. పేరుపేరు నడసను ఆహ్వానముల పంపుటకు వ్యవధి లేదు. ఎల్లరు దయచేయ ప్రార్థింపబడుచున్నాడు.

వృత్తాంత లేఖలు

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు

విశాఖపట్టణమున జరిగిన తరఫున ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధుల పేరు రాష్ట్రసంఘమువారి సిఫార్సుకై ఇప్పటివరకు పంపబడిన పేర్లు: గొమ్మరాజు లక్ష్మీనరసింహంగారు దంతుర్తి అప్పారావుగారు చివురుల రామకృష్ణశర్మగారు పుట్టి అమరయ్య చెట్టిగారు మంగళగిరి శీతారామయ్యగారు వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారు, భమిడిపాటి చిన్నయ్య నారాయణ శర్మగారు పుట్టి సోమన్నగారు, వడ్డాది సహ్యాసిరాజుగారు కోయిల్ కందాడై నరసింహాచార్యులగారు సేనాపతి సీతారామమూర్తిగారు కొల్లూరు నూర్యనారాయణ గుప్తగారు, కందాళ సర్వేశ్వర శాస్త్రిగారు, మల్లివడుగుల కోదండరామస్వామిగారు, నాభి గోపాలరావుగారు ఉపాధ్యాయుల సంఘాంగారు బెంకూరి వెంకట సాంబశివరావుగారు, రేగులకెడ్డ వెంకట సుబ్బారావుగారు, అధికార సత్యనారాయణగారు, అంగర నరసింహరావుగారు వసంతరావు లక్ష్మీనరసింహయ్యగారు, ఈ క్రిందిపేళ్ల రాష్ట్రసంఘమువారి సిఫార్సుకు ఈయబడినవి. పట్టి నపు సోమయాజులుగారు పోతాప్రగడ కృష్ణమూర్తిగారు తెలి దేవర వాసుదేవరావుగారు పెన్నురామ సీతారామమూర్తిగారు గొడవర్తి నారాయణమూర్తిగారు కొటికలపూడి లక్ష్మీనరసింహంగారు (హోస్తిపురము) నాగులకోడ వెంకటరెడ్డిగారు గిరిపాటి సుందరంగారు, మంతాల లక్ష్మీనరసింహంగారు

పలివెల

నవంబరు 21:- పలివెలగ్రామములో యీ నెల 20 వ తే దీని రాజీలుతాలూకా గ్రామోద్యోగులసభ జరుపబడినది. ప్ర స్తుత స్థితిగతులను గురించినయు వారికుండునట్టి కష్టనష్టములను గురించినయు వారిలో వారు సుమారు మూడుగంటలు చర్చించు కొని తుదకు సమావేశమైనవారిలో 28 గురు గ్రామోద్యోగులు తమపదవులకు రాజీనామాయుచుటకు తీర్మానించుకొని సంతక ములను చేసిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగెను. మూడు నేలపంది హాజరైరి. శ్రీయుత యద్రమిల్లి జగన్న శాస్త్రి ప్రభు తులు ప్రస్తుత స్థితిగతులనుగురించి గంభీరపద్యము లానర్పి యుండిరి. కడిమంతానవ్రపురాలు దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు యుక్తియుక్తముగ సవ్యజనానందకరముగ, పురాణోపాసము ములతో సుమారు గంటనేపు ఉపన్యసించిరి. గవ్వమెంటు యుద్యోగములకు రాజీ యియ్యవలయునని భరతమాతయాజ్ఞ అయినది కావున దేశభిమానియగు ప్రతియుద్యోగియు దాన్య విముక్తుడై దేశసేవ చేయవలయుననియు, వదలివేయబడినతర్వాత తిరిగి యెవ్వరు ఆశంపరాదనియు చెప్పియుండిరి. గ్రామోద్యో గుల సభయందు తీర్మానింపబడి రాజీనామాల దాఖలుచేయు టకు సంకములుచేసినవారు 26 మందియు నొక్కొక్కరే వేదికపై నెక్కి తమయుద్యోగములను వదలుకొంటిమని చెప్పి యుండిరి. కొల్లపేట హైస్కూలువిద్యార్థులు పదిమంది పాఠ కాలను బహిష్కరించితమని నుడివిరి. సభ 7 గంటలకు ముగి సెను. విదేశవస్త్రదహనము కావింపబడినది.

అమలాపురం రాజీలు తాలూకాలలో ముందునెల 4-5 తేదీలలోగా చాలచంది గ్రామోద్యోగియులు రాజీనామాల నొసంగదలచుకొనినట్లు తెలియుచున్నది. (ఒకవిలేఖనుండి)

జగ్గయ్యపేట

నవంబరు, 23:- ఈనెల 21 తారీఖున గుంటూరు సహాయ విరాకరణ నాయకులలో నొకరగు చీమకుర్తి బసవయ్యగారి యాజమాన్యమున నొకసభయందు 22 తారీఖున నలబూరు నివాసులగు గ్రంథి వెంకటసుబ్బరాయ గుప్తగారి ఆధిపత్యమున నొకసభయందు జరిగియుండెను. ఆ సభలందు చాలామంది ప్రముఖులు ఉపన్యసించిరి. అగ్రాసనాధిపతులు ప్రస్తుత పరిస్థితుల గూర్చియు కాననోల్లంఘమునుగూర్చియు విపులముగా నుపన్య సించిరి. కాననోల్లంఘమునకు చాలాపొంది అంగీకారమును తెలిపి యుండిరి. విదేశవస్త్రదహనము గావింపబడినది. స్వదేశవస్త్ర ధారణకు చాలామంది సంకసంబు జూపిరి.

ఈనెల 22 తారీఖున చిత్రలేఖనయందు ఆంధ్రవిప్లవ యి ని పేరుగాంచిన ఆత్మార్థి రామమోహన్ రావుగారి సభిమణి శ్రీమతి అన్నారెడ్డివర్యవారి ఆధిపత్యము క్రింద నొక సహాసభ గావింపబడినది. ఖుమారు వేయిమంది శ్రీలు సభ నలంకరించిరి. గుంటూరుపుర ఆనందయాద్యయ నాయకులలో నొకరును చీమ కుర్తి బసవయ్యగారిసభితులకము శ్రీమతి సత్యవతిగారు ప్రస్తుతస్థితి గతుల గూర్చియు ఖద్దరు వస్త్రధారణయొక్క ఆవశ్యకతను

గూర్చియు ఉపన్యసించి సభితురాంధ్రు ఆనందపరమకు లగునట్లు X నిరదోపన్యాసము గావించెను. పెక్కుమంది వనితలు స్వదేశ వస్త్రముల ధరించుటకు వాగ్దత్త మొనరించిరి.

పెద్దాపురం.

నవంబరు 21:- “పెద్దాపురము పురపాలక సంఘపు క్యవహరములు కొలదిమాసములనుండి వికారముగా నున్నవి. సంఘమునకు ధనమా తక్కువగా నున్నది. పన్నులా సరిగ వసూ లగుట లేదు. ఈమధ్య పురపాలక సంఘోద్యోగియులకు జీతము లిచ్చుటకుకూడ కొంత కష్టము కలిగినది. ఇట్టి పరిస్థితులలో మా పాలకసంఘమువారు టోలుగేటు, నోజువారి మార్కెటువార య్ల తమకు నష్టము కలిగినదని పెట్టుకొనిన అట్టివైన వారీయవల సిన వాయిదాసామ్మలలో నుండి రు 875-1-4 కొట్టివేసి తమ త్యాగమును చూపినారు. టోలుగేటుపాటు లిభవత్సములకం టె నీయేడు పోటీలు తక్కువగా నుండుటచే తక్కువవత్ కొట్టి వేయ బడినప్పటికి, ఇంక పూర్తిగ సంకల్పనము కాకపోయినప్ప టికి, టోలుగేటు ఆదాయము, మనుషటికంటె వృద్ధియై యుం డుట కాధానములు కనబడుచున్నప్పటికి, పాలకసంఘమువారు ప్రజలయభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా టోలుగేటును నష్టముతో సహా మి ప్పు డు తీసుకొనుటకు సంసిద్ధులముగా నుంటిమని కొంద రట్టియచ్చినప్పటికిని త్రోసివేసి వైవిధ్యముగ చేయుట చేత, పెద్దాపురపు రేటుపేయ్యు 23-11-21 తేదీని సహావేశమై యాక్రింది విధముగా తీర్మానించిరి.

1. పెద్దాపురము టోలుగట్టు నోజువారి మార్కెట్టుల కం ట్రాక్టులు రు 875-1-4 వై నష్టముకలిగినదని యిచ్చిన అట్టివైన మ్యునిసిపల్ కొన్సిలువారు ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగా వై సామ్మలకు రేగించుట ఆక్రమమని యానధవారు తీర్మానించుచు కొన్సిలు వారు తమ తీర్మానమును సవరించు కొనవలసినదని కోరుచున్నారు.

2. కొన్సిలువారు తమ తీర్మానమును సవరించుకొను వరకును రేటుపేయ లైవరును మ్యునిసిపల్ పన్నుల నీయకూడ దని యానధ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

వైవిధ్యముగ భుజన లాభావముతో సభ గావించుచుం డ పన్ను అధికముగా నిచ్చుచున్న న్యాయవాదు లెవరును రాక పోవుట కోరవలయును. పౌరత్వపు హక్కులను సంగ్రహించు కొనుటకు కూడ వారికి తీరిక లేకపోయినది కాబోలును! (ఒక విలేఖరినుండి)

జూబిల్ టౌన్

ఆంధ్రగిర్వాణ విద్యాలయము

గోదావరి తీరమందున్న కొత్తూరు ఆంధ్రగిర్వాణ విద్యా లయమునకు చెన్నపట్టణ వాస్తవ్యులు యాక్రింది చందాలను చేసినారు.

టంగుటూరి ప్రకాశంగారు, రు 1000 లు.
శాశిల్ వేంకటేశ్వర్లుగారు తాము అచ్చువేయించిన గ్రం థములన్నియును, విరాళమునిచ్చుట ఆలస్యమగునెడల సాలకు మారు రూపాయలు, రు 1000 లు.

కాశీనాథుని నాశ్వరరావుగారు (మొదటివాయిదా) రు 600 లు.

వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు(సం॥1-2)రు 100లు.
పప్పు సోమసుందరముగారు (సాలు 1-2) రు 50 లు.
ఆచంట సత్యనారాయణగారు (సంవత్సరము 1-2) రు 25 లు. బి. యె. వేమవరం ప్రస్తుతం చెన్నపట్టణము.

బలికేపల్లి శ్రీరామమూర్తిగారు (సాలు 1-2) రు 50 లు. సా॥ రేలంగి ప్రస్తుతం చెన్నపట్టణము.

మంచిరాజు నరసింహకృష్ణారావు, సహాయకార్యదర్శి.

ఆంధ్రవీరులు

మ-రా-రా-శ్రీ, ఉన్నన లక్ష్మీనారాయణ గారు మాడ భూషి నరసింహచార్లుగారు జైలులోకి పోయి నాలుగు మాస ములు పూర్తి అయినవి. వారు చిక్కిపోవుచున్నట్లు క్రిందటి నెలలో నేను వ్రాసినలేఖలో తెలిపియుంటిని. ఇప్పుడు తెలిసిన సమాచారమును బట్టి శ్రీ లక్ష్మీనారాయణగారు మరి మూడు నేరులు జైగినారట. ఆంధ్రరక్షణ గోపాలకృష్ణయ్య గారిని చూచిన వాగందరు ఆహవాన గౌరవతీగిపోవుచున్నది గమనించి విషాదమందుచున్నారట. మరియు దేశమాత బుణముత్య శైలు లో పరవిహారము సలుపుచున్న సింగపుటెల్లలన్ని యువకుడయిదు మల బడుచున్నసంగతి సులభముగా నూహింపవలయున్నది. వన

మందగము సంవత్సరాంతములోపల స్వరాజ్యమును స్థాపించి యీ శూరుల వియోగమును బాపి స్వగృహప్రవేశము జేయుం తుమని నమ్మించియుంటిమి; శపథమును చేసితిమి. సంవత్సరాంత నకు కొలది కాలము మాత్రమే కలదు. 32 దినములు మాత్రమే. అంగులందరు యీ పీఠభానులుల నామములు ప్రతిదినము పునశ్చరణము జేయుచు ఆవశ్యకమైన త్యాగమును జూపి, శపథ ముల నిలువబెట్టికొని ఆత్మగౌరవమును దేశగౌరవమును కాపాడ ప్రార్థితులు.

* * * * *

స్వదేశోద్యమాభివృద్ధి (బొంబాయి క్రానికలునుండి)

మూలు, వస్త్రములు తయారుచేయుటలో హిందూదేశపు యంత్రశాలలు ప్రస్తుత స్వదేశోద్యమవ్యాపకమువలన ముందంజ వేయుచున్న సంగతి దోరతనమువారివల్ల తయారు చేయబడిన లెక్కలనుండి స్పష్టమగుచున్నది.

సెప్టెంబరు ౧౯౨౦ మొదలు ఆగష్టు ౧౯౨౧ వరకు ఖరీద గా ౧౯౨౦, ౨౧ ప్రతివ్యాపారపు సంవత్సరము ౧౨ నెలలలో తయారైన నూలు మొత్తముమీద 2,౯౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు; నేసినగుడ్డ 3౮,౫౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు; గత సంవత్సరములో నూలు ౬౧,౬౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు గుడ్డ 3౬,౯౦,౦౦౦౦౦ పౌనులు, అయియున్నది. ౧౯౨౧ సం॥ ఏప్రిలులో మొదలు ఆగ స్టువరకు అయిన గే నెలలో తయారైన నూలు, గుడ్డ గత సం॥ పు యా మాసములలో తయారైన న దానికంటె ౨,౦౦,౦౦,౦౦౦; ౧,౮౦,౦౦,౦౦౦ పౌనులు వరుసగా ఎక్కువైనది.

ఈ సం॥ తయారైన గుడ్డలో ముఖ్యముగా ధోవతులు గతసంవత్సరముకన్న చాలా యెక్కువగా తయారు కాబడినవి. క్రిందటి సంవత్సరము గే మాసములలో ౨,౮౦,౦౦,౦౦౦ పౌను లు (౧3,౦౦,౦౦,౦౦౦ గజములు) యీ సువత్సరము ఆ కాల ము లో త యా రై న ది ౪,౧౦,౦౦,౦౦౦ పౌ ను లు (౧౯,౨౦,౦౦,౦౦౦ గజములు) అనగా ఖుమారు ౧౦౦-కి, ౪౪ వంతున నెక్కువై యున్నది.

ప్రస్తుతము విదేశపునూలు వస్త్రముల దిగుమతులు విచా రించిన స్వదేశోద్యమముయొక్క ఫలితము విశదమగుచున్నది. సెం 1- 25 రు వరకు ఖరదేశములో తయారగు ముక్కునూలు 1921 సం॥ ఆగష్టు నెలలో 52000000 పౌనులు పదదేశముల నుండి యీ నెంబర్ల నూలు దిగుమతులు 256000 పౌనులు మా త్రమే. సెం 26-40 వరకు మధ్య నెంబర్ల నూలు యొక్కడ తయారైనది 60,00,000 పౌనులు సన్ననినూలు అనగా 40 నెంబరు వైన 2,15,000 పౌనులు. ఇదే నెంబర్ల నూలు విదేశీ శమునుండి దిగుమతియైనవి. వరుసగా 22,47,000 పౌనులును, మరియు 4,61,0 0 పౌనులు అయియున్నది.

దిగుమతియైన వస్త్రముల ఖరీదులో యెంత తగ్గినదో యీ క్రింది వివరమునుబట్టి తేటతెల్లమగును.

ఆగష్టు ౧౯౨౧ లో రు 3,౬౨,౦౦,౦౦౦ ఖరీదుగల బట్టలు ఏప్రిలు మొదలు ఆగష్టుతో ఆంత్యమయ్యే గే మాసముల కు రు ౧2,౨౯,౦౦,౦౦౦ లు ఖరీదుగలవి. ౧౯౨౦ సం॥ యిదే కాలమున రు ౮,౯౦,౦౦,౦౦౦ లు, రు ౪౧,౬౦,౦౦,౦౦౦ లు ఖరీదు గల సరకు దిగుమతి అయ్యెను.

హిందూదేశములోని యంత్రశాలలో నూలువస్త్రములు చాలా యెక్కువగా తయారు చేయబడినప్పటికి నేతవస్త్ర ములమీద వేయబడిన సుంకము నిజముగా యెక్కువగుటకు బదులు తగ్గినది. వస్త్రములమీద ౧౯౨౧ సం॥ ఏప్రిల్ మొద లు ఆగష్టుతో ఆంత్యమయ్యే గే నెలలకు వసూలు కావడిన పన్ను రు ౧౦,౯౦,౦౦,౦౦౦ లు గత సం॥ యీ కాలములో వసూలైనది రు ౧,3౦,౦౦,౦౦౦ లు అయి యున్నది. ప్రస్తు తము హిందూదేశములో వస్త్రము, ముతక, మధ్యరకపు నూలు నుండి తయారగుటచేతను, పన్ను సన్నములునుండి తయారైన వస్త్రముమీద వేయుటచేతను వైన పేర్కొనబడిన భేదము కలుగుచున్నది.

గొ. సీతారామశాస్త్రి.

తమకుజాతీయవిద్యాలయము

దీపావళిపండుగకు వసూలైన చందాలవివరము
శేతర్లిగ్రామంచందాలు 183-0-0, ఒడ్డురు గ్రామచం దాలు గ్రామసంఘకార్యదర్శి రామకృష్ణరాజుగారి ద్వారా వసూలు 116-0-3, దాట్లచిననీలారాజుగారి చందా పెను మంట్ల 116-0-0, తుమ్మలపల్లి పాపయ్యగారిచందా పిప్పర 116-0-0, తణుకుగ్రామంచందాలు 76-5-0, పెనుగొండమాల్వేరు నగ్గిపూడి, చెవకువాడ గ్రామములలో నందూరి పార్థసారథిగారు శేతర్లి సీతారామయ్యగారు వసూలుచేసినచందాలు 66-8-0,

శుక్లపల్లి లక్ష్మీనారాయణగారిచందా పిప్పర 58-0-0, శుక్లపల్లి మంగయ్యగారిచందా పిప్పర 20-0-0, వేల్పూరు గ్రామంచందాలు కోవ్వలి గోపాలరావుగారు వసూలుచేసినవి 18-0-0, పురుషోత్తమగ్రామంచందాలు కృష్ణమాచార్యులుగారు వసూలు చేసినవి 14-14-0, పెంటపాడు, రాచెర్ల గ్రామములలో ముదిగంటి జగన్నాథుని గారు వసూలుచేసిన చందాలు 18-8-8, దువ్వగ్రామంలో కోవ్వలి కేశవరావుగారు వసూలుచేసినచందాలు 12-8-8, సింగవరంగ్రామంచందాలు 11-5-0, నిడదవోలు చందాలు 5-4-6, మండపాక చందాలు 4-3-0, పందలపల్లెచందాలు 3-3-6, గోపవరం, ముప్పవరంగ్రామచందాలు 2-6-6, చిల్లర చందాలు 0-11-0, కంచుపల్లెచందాలు 70-0-0, సత్యవాడ చందాలు 4-0-0, మొత్తము రు. 861-8-3.

పొ. సాంబశివరావు.
(ప్రధానాధ్యక్షుడు).

సాక్షికవార్తలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము:—మాపిశాఖైక్వీలమణము లగూర్చి విచారించుటకై న్యాయవిచారణసంఘమువారు నవంబరు 23-వ తేదీన విచారణ మొనర్చిదెదరు. ఇంతకు ముందుగా సభ్యులందరూ కోయంబులూరు చేరుటకు సాధ్యముగాదు.

సుబ్బరాయలురెడ్డి గారి అంత్యక్రియలు:—25 వ తేదీ మధ్యాహ్నము దివాను బహదరు ఏ. సుబ్బరాయలు రెడ్డిగారి అంత్యక్రియలు జరిగినవి. గవర్నరుగారి ఆంగరత్వము రిసద్దారు యాకూబుఖాన్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధి విద్యాశాఖా కార్యదర్శి పి. సి. దత్తుగార్లు అంత్యక్రియకు వెల్లిరి. రెడ్డిగారు మొన్నటివరకు విద్యాశాఖామంత్రిగా నుండిరి.

శ్రీ త్యాగరాజ గానసభ:—ఆరంభదిన మహా త్వనము 1921 సం॥ నవంబరు నెల 27 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4-15 గంటలకు గోల్డే హాలులో జరుగును. పాఠశాల రామకృష్ణయ్యగారు (తెలవాడ) గాత్రము (పాట). చాడయ్య (మైనూరు) ఫిడేలు అశ్వగంధిపిల్ల (కుంభకోణం) మృదంగము, వేలాయుధ మొదలయారు కంఠిరారు.

ప్రభుత్వోద్యోగములలోనున్న పండితుల యొక్కయు మున్సిలయొక్కయు సంఘము:—ఈ సంఘసమావేశము 28 వ తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు వెసిడెన్సీ కాలేజీ భవనమున జరుగును. ఆసయమున చర్చించు విషయములు (1) బి. ఎ. పరీక్షలకు సంస్కృతముగాని దేశభాషగాని నిర్ణయముగ నెన్నవలయు (2) విద్యాశాఖ యందు పండితోద్యోగములకు ముఖ్యముగ గావలసిన యోగ్యతలు, ఆయాస్థానముల కుండవలసిన వేతనములును (3) తేజ భాషా పఠనియగంధముల నిర్ణయించు సంఘము నేర్పాటైన దుర్బట (4) ఓరియంటలు విరుద పరీక్షలలో మార్పులు నూచించుట.

“స్వరాజ్య మన నేమి”:—భగవాన్ దాసుగారిచే రచింపబడిన ‘The Meaning of Swaraj or Self Government’ అను నాంగ్ల పుస్తకము మాకార్యాలయము నకు జేరినది. అందు భారతదేశములోని అన్ని పక్షములవారికిని, అన్ని భాషలవారికి ఉపయోగకరముగ నుండునట్లుల నీస్వరాజ్య సమస్య చర్చింపబడినది. ఇందలి మొదటి మాడుభాగములను యాదవకు ఆగస్టు నెలవెంబరు మాసములలో, పత్రికలలో ప్రచురింపబడినవి. దానికి తోడు మరియొకటి జేర్చి యీపుస్తకము ప్రచురింపబడినది. ఈ పుస్తకము వెల 6 అణాలు వలయు వారు కాకేపల్లి ములలోని జ్ఞానసుందరి ముద్రాక్షరశాల వ్యూసే జరుగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

సత్తెనపల్లి తాలూకా బాలేనుగ్రామములో 20-0-0-20 తేదీన బ్రహ్మశ్రీ చతుర్వేదుల సీతారామయ్యగారి ఆధ్వర్యత క్రింద మహాభయోజి జరుగబడినది. ఈసభకు చుట్టు ప్రక్కలనుండి విప్లవ ఊటుకూరు బయ్యవరం అందుకూరు మొదలగు గ్రామములనుండియు అనేక సంఘ ప్రేతులు వచ్చిరి. సాయంత్రము 2 గంటలకు స్వరాజ్యోత్సవములతోను, భజనలతోను సభ ప్రారంభించబడి గాంధీమహాత్మునియొక్క దౌర్జన్యరాహిత్యముగ స్వరాజ్యోత్సవదేశములు ప్రజల కందరుకు కరతలామలకముగా తెలియజేయుటకై కొందరు రానుచుండుగా యేగ్గడి చుట్టుప్రక్కల గ్రామములలో కొంతకాల మునకు ప్రచారములు చేయుటగాను నిశ్చయించుకొనిరి.

మావలాల విషయము

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటనము.

24 వ తేదీన నిర్ణయముసారము సేసలు పేరితలనున్న, పండికాడు, కీరవరకుండులను చేరెను. మావలాల కనబడలేదు. 200 మంది కలికపు కుత్తురముగా పోయిరిని తెలిసినది. తక్కిన వారు దక్షిణముగా పోయియుండురు. కున్న మంగళములో 8000 మంది మావలాల పేరుల నమోదు చేయించుకొనిరి. అతట బజారు తెరువబడినది.

నిర్బంధవిధానము

రాడిపత్రి

మదనుబాల్లి కొండప్ప, సురేమాన్ సాహెబు, కర్నూలు, మొహమదలి సాహెబు, గొట్టా శ్రీనివాసాచార్యులు, ఎర్ర శెట్టి నేనప్ప ఎ. భీమసేనరావుగార్లవై జామీనుకేసులు 23 వ తేదీన ప్రారంభమై 24 వ తేదీన ముగిసెను. కల్లుసారాయి దుకాణములపట్ల కాపలావైచి కల్లుసారాయిని బోధించిరియు అందువలన ప్రజలకాంతికి భంగముగలుగుననియు, మునిసిపలు పన్నుల నీయకద్దని బోధించిన పీరిపై సేమా గోపింప బడినది. తాము భయరహితులగు అసహాయోద్యమావలంబకుల మనియు, ఉన్న మన్నుట్లు నిజము జెప్పితిమనియు, శాంతయుక్తము గ కల్లుదుకాణములపట్ల త్రాగుట మానవలయునని బోధించితి మనియు ముద్దాయిలు తమ ప్రథమవాత్సల్యమున జెల్పిరి. రెండవ సేరాలోపణ తమ యుద్ధయమునకు వ్యతిరేకమనియు మునిసిపలు సంఘమువారి యవివేకముచే నట్టి పరిస్థితు లేర్పడెనని యు జెల్పిరి. కల్లు దుకాణదారులు తప్ప నీంకేవలము రెండవ సేరాలోపణలో సాక్ష్యమియలేదు. ప్రాసిక్యూటరు పక్షము వారే మునిసిపలుసంఘము చాలింకొనినట్టిలో నున్నదని యొప్పు కొనిరి. సాక్షు లందరును కల్లుదుకాణదారులకు సంబంధించిన వారలే. అనగా గుమాస్తాలను బంట్లోతులు మొదలైనవారు. ఈడిగ రామయ్య ఇదివరకు వివిధఅధికారులకు పంపుకొన్ని రిపోర్టులు ముఖ్యురగు నాదారముగా జూపబడినవి. అందు మేజిస్ట్రేటుచే త్రోసి వేయబడిన ఒక క్రిమినలు కేసుగూడగలదు. 11 వ నవంబరు తేదీ కేసు అక్టోబరు 31 వ తేదీన జామీనుకోరు నోటీసులనందు గలను. విచారణయంతయు నొక తమాషా. విచారణ చర్యయంతయు న్యాయవిధముగా నున్నది. తీర్పు ముందే నిర్ణయించుకొనబడిన ప్రాసిక్యూటరు తరపున ఇప్పుడు వచ్చినపుడు ఎక్కిల్లిట్లు దాఖలు చేయబడినవి. గతదినము గూడ 36 కానిస్టేబులులు ఒక సార్లెంటును వచ్చిరి. పోలీసు డిప్యూటీ మాజరెండెంటుగారుగూడ కోర్టులోహాజరైరి. తీర్పుచెప్పక ప్రార్థనయిదు నిమిషములకు ప్రార్థనమైనను కోర్టులోని చర్యంతయు సరిగ గమనింపలేదు. సరిగ తీర్పుజెప్పనయమున జిల్లా పోలీసుపరెండెంటు కోర్టులోనికి వచ్చిరి. ముద్దాయిలను జామీనియ వలసినదిగా గోరిరి. ప్రజలను భయపెట్టు నుద్దేశముతో రిజర్వు పోలీసులను కవాతుజేయించుటకు మామరెండెంటు వెల్లెను. భీమసేనరావుగారికెల్లి చాలజబ్బుగా నుండుటచే వారికి 15 దినములగడుదీయబడినది. మిగిలినవారు జామీనియనిరాకరించినందున తలకొక 6 మాసముల సాహస్యఖియదు విధింపబడినది. వారు బల్లారికి దీసికొనిపోబడిరి. ప్రాసిక్యూటరు తరపువారుగూడ వారి క్రమప్రవర్తనను చాలగొనియాడిరి. ప్రజలు కాంతిముగ పనిజేయవలెనని సంజేషమందిరి. భీమసేనరావుగారికెల్లి నిన్నువరణించెను. ఎలూరు బండితోలువారు అమితమైన మునిసిపలుబండి పన్నులను తొలగింపవలసినదని మునిసిపలు వారి కర్షిపెట్టుకొనిరి. అందుచే చర్యకేమియు దీసికొనలేదు. బండివాండ్లందరు సమ్మెకట్టిరి. రేటుపేయగలసంఘమునకు మహజరు పెట్టుకొనిరి. అసమ్మతి తెలుపుటకు సభ నేర్పాటు జేయుచున్నారు.

బాణాసంచా ప్రేటువలన ప్రాణాప్యము:—22 వతేదీమధ్యాహ్నము తిరునల్వేలి బజారులో రాజగోపాలనాయుడు గారుబాణసంచా తయారుచేసి మూటకట్టి తనదుకాణముకు ప్రక్కదుకాణములో నుంచెను. అతని సోదరుడు 25 ఏండ్లవాడు అడటికి వెల్లి తెలియక దానిని తిన్నెను. అని నెడవ్వనితో ప్రేలినది. అతన్ని నమునకుకు ముక్కముక్కలై పోయెను. ఆముక్కలెరి విధిగా పడినవి. ఆయింటిపెంకుటి కప్పెరి పోయినది. ఆదుకాణదారుకొడుకుగూడ చనిపోయెను.

మేములపూడి కాంగ్రెసు ఫిర్కాసంఘమును, పంచాయతీ కోర్టును స్థాపింపబడినవి.

అప్పను సంధి

పత్రికాభిప్రాయములు

కాంగ్రెసు

ఇది డిల్లీలో జాతీయవాదపత్రిక. అప్పనుస్థానమువారధి కముగా కోరిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును బడయగలిగిరి. ఇప్పుడు చుట్టుపట్ల నున్న మహమ్మదీయరాజ్యములకు సహాయము చేయుటకు వారి కవకాశము కలిగినది.

ఇటాళికు (ఫిల్లి)

ఈ సంధి అనుకూలముగా నున్నది.

ఇంక పెండెంటు

అప్పను లధికము వదలుకోలేదు. చాల సదుపాయములను బడయగలిగిరి. ఆయాభివృద్ధులను యిండియాకు చాలచేరువ నున్న యొకరాజ్యము బ్రిటిషు దొరతనమువలన నిట్టిసదుపాయములను బడయగలుగుట చాలసంతోషకరము.

ఇండియా అడ్డకేటు

ఈసంధివలన నందరికిని సంతృప్తి కలుగును.

ఇండియా టైముస్

సమీపాద్వనకుండి అల్లగులను కలిగించుచున్న బోల్షివిక్టుల వలన యిండియాదేశమున కెట్టితొందరయు కలుగకుండ ఈసంధి యావకరించినది.

బొంబాయి క్రానికలు

రెండుదేశముల ప్రజలకు శాశ్వతముగ గొప్పలాభము దీని వలన గలుగును. ప్రాంతీక పరిస్థితులనుబట్టి బ్రిటిషువారి ముయును తగ్గింప వీలు లేకపోయినది. అప్పనులే గాక స్వయంనిర్ధారణ సిద్ధాంతమునకుగూడ నిజ గొప్పవిజయము.

బెంగాలి (కలకత్తా)

బోల్షివిక్టులదురుద్దేశములకు విరోధముకలిగినది.

సర్వెంటు

ప్రస్తుత మాదేశమున నున్న పరిస్థితులనే యీసంధి స్థిర పచి తగిన ఏర్పాటులను కావించెను.

షత్రిక

రష్యనులకును అప్పనులకును జరిగిన సంధివరతులు మనకు తెలియవును ఈసంధి బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞుల ప్రజ్ఞాధిక్యతకు సూచకమని తెలుపవీలులేదు. అప్పనులే సదుపాయములన్నిటిని బడసిరిని అనకతరదు.

అపరూప గ్రంథములు

(1) వ్యవహారచంద్రిక

కర్త:—వి. శుక్లా రావుపంతులుగారు. 8 అధ్యాయములు. 72 ప్రకరణములు. ఇందు సమస్త వ్యవహారములున్నవి. పోట్టు, తంతి, విజిల్లేషను, బంట్రి, శంఛాంగ వివరణము, తిథి వారనక్షత్ర, మాస, పక్ష, వార, రిషి, యుగవివరణలు, శకములు, శిష్టు వ్రాయుట, ఆంధ్రదేశవివరణములు మున్నగునవి నేల కొలది విశేషములు. ఇందలి విశేషములనేకములు పెద్ద బాలికలలోకి జేర్చుకొనుచున్నార స్త్రీదత్త వర్తకులు, వకీలు గుమాస్తాలు, అందఱకు నుపయోగము. టీవర్తకు క్షుద్రహా బోధిని వలె సువకరించును. 500 ప్రతులు మిగిలిఉన్నవి. 1 క రు. 1-8-0

(2) గృహవైద్యము

కర్త:—టి. ఎల్. పతిగారు. ఇందుకుట జైవభాషామల కంటే సన్నకముగ గుణవిద్యు మాలికావైద్యము. జీలకఱ చింతపండు, జిల్లేకు, పెన్నెరు, యిట్టి వస్తువులతో దుర్బలమగు పెద్దవాళ్లకుల మాన్వనగును. ధూమాయి శిట్కూలు. అన్నతయోగములు. సమస్తరోగములకు మందులున్నవి. వైద్యసహా మక్కుటలేకుండ చిన్న ఇన్న మందులతో పెద్ద పెద్ద రోగముల నూన్వనొనరచ్చును. 1-8 రు. 0-8-0

(3) బొబ్బిలియుద్ధము

కర్త:—ఆయ్యోకి వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు. సత్యమైన పరిశోధన మొనరించి వ్రాసిన చరిత్రము. సవలతలె జరువుట కింపయినది. గ్రంథాలయోద్యమవాదులు లభ శ్రీయత అత్యంతి వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు సులభ తెలిసి వ్రాసి యున్నారు.

ఈ వై మూడుగ్రంథములు కోక్కసారి తెప్పించుకొను వారికి వెల 2-2-0 అన్న పోట్టు ఖర్చులు రు. 0-6-0 కలిపి రు. 2-8-0 లగును.

కాని కొన్ని పుస్తకముల నిలవకే గొంచెము పలిగి యున్నవి. ముందువ్రాసిన 200 మందికి రు. 1-0-0 మాత్రము. పోట్టుఖర్చులతో రు. 1-6-0 కీయబడును. ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకు మాత్రమే యీ క్షింపు వెలు

వలయువారు:—మేనేజర్:

కమలకుటీరము

181 వైక్రాపురోడ్డు, తిరువల్లిక్కేడి, మదరాసు.

అసహాయోద్యమము

సంయుక్త రాష్ట్రములలో కఠినశాసనములు
శాసనములు నెహ్రూ మున్నగువారికి నోటీసులు

బొంబాయిలో ఆల్లరులు జరిగినందున ఆలహాబాదు
మండలమున ఆజ్ఞాతగుర్జరణము, హరతాళములు, బహిష్కార
జము, శిక్షయవరోధము మున్నగువానినిమీదను సభలను నియం
తము. "ప్రతిపక్షం జరుపబడునని తేలుతూపివేయుదును గాన
ముందుగా తెలిపితిని బహిష్కారము శాసనములు నెహ్రూ
గారు మున్నగువారికి నోటీసులను పంపెను.

విద్యార్థులను బహిష్కరించినందులకు కేసు

బొంబాయిలో 17 వ తేదీన విద్యార్థులు పాఠశాలకు
పోవలదని బోధించినందులకు మండలకార్యదర్శి సంఘమునాగ్య
తనని సహకార్యదర్శులను బానిసకార్యదర్శిని కలం
టియ నాయకుని నెయ్యి 9వందల పట్టుకొనిరి.

పునరుద్ధారణ హరతాళము

17 వ తేదీన పునరుద్ధారణ హరతాళము జరి
గెనుట సత్యముగాదని ప్రజాసంఘాధ్యక్షుడు తంతివార్త
నంపెను.

బెంగళూరు ఆల్లరులు

24 వ తేదీన బెంగళూరులో జరిగిన ఆల్లరులలో ముఖ్య
లగు కాల్యుటరుముందు మిగిలిన శాంతిపక్షములకు భిల్లార్డు
నాయకులను పిలువ గానాన కచ్చి బోధించిరి గాని
ప్రజలు వివేకము చూపకులను కాల్చిరి. మరల 6 గురిని
పట్టుకొనిరి. గాయములు బోలిన 8 గురిలో ముగ్గురు నని
పోయిరి. తక్కినవారు వైద్యశాలలో నున్నారు. మరణపరీక్ష
జరిగిన పిమ్మట శకములను బంతుల కిచ్చిరి. 26 వ తేదీన దహ
నక్రియలు శాంతముగా జరిగిని. 24 వ తేదీరాత్రి ట్రైకులు పీడు
లలో కానలియుండిరి. 26 వ ఆల్లరులు లేవు. చాలదుకాణము
లను లేచిరి.

బొంబాయి ఆల్లరులు-పోలీసుల సాక్షికిము

బొంబాయి ఆల్లరులలో పోలీసులను వైదొలుతు పాక్షి
గము వహించి ఒకక్షువారితో సహాయముచేసి వారికి ఆయుధ
ముల నిచ్చిరి ప్రత్యేకము ప్రకటించుట వార్త కేవలము సిం
ధారము వారు. శాంతికి తెలకొల్పుటయందే ముగ్గురై యుండిరి.
అల్లర్లు జూర్యముతో నిర్దిష్టముగా వారు శాంతిని తెలకొల్ప
గలిగినట్లుకలననే వారి క్రమక్షియము నుంచి ఆలోచనా
శక్తియు చిరితరుగుచున్నది బొంబాయి విశేషమువారు
ప్రకటించిరి.

మంజూలు ముట్టిరుసంఘములు

మంజూలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారుగూడ అచటికొట్టిరుసం
ఘములన్నియును ఆక్రమకుండుములని యిగానెల 24 వ తేదీన ప్రక
టించిరి. బాహ్యుల ఆల్లరులను మేల్కొల్పిన మండలములలో
రాజ్యసోపానశాసనములు చదులులో పెట్టిరి.

మూడవ భానానుండలసభ

ఈసభకు ఎం. కె. జయకరుగారధ్యక్షులవహించిరి. ఆలీ
సోదరులవై కట్టలేను రుజువుకాలేదు. ముఖ్యములు మిశ్రమ
మైనవిగాన వారికిను కొట్టివేయుటయో తగ్గించుటయో జరుగ
దగినవని. అసహాయోద్యమమున దభివృద్ధిని నిగోధించు కొన్ని
విధానములను మావలెను. సాగ్య జనిక ఆశ్చర్యమును
ప్రమాదకరము. గాంధీగారు విధించిన నైతికాధికారియములం
దారితేరు కత్తనకరము. ప్రతిఆశ్చర్యముకల్పించినవో చాలను
రాగతములు జరుగుచు నైతిక న్యాయవిధములగు కొన్ని ఆ
ఆశ్చర్యము కొందరుల్లంపుచువిషయము చేరు. గాంధీగారు కారా
గృహమును పోతుండమానుట చాలముఖ్యమనుగు విషయ
ము. గాంధీగారు బయటనుండు కత్తనము. గాంధీగారు
తలంపకపోవచ్చును. అందోపదే గాంధీగారి స్వేచ్ఛను శంక
ముకలిగించుటకంటె కాలవడిమికి చాటిను అగుటయే మంచిద
ని వారిసహకారులుకలచుచున్నారు. గాంధీగారు కలుగజేసిన
నూతనశక్తికి సమర్థము అలవాటుపడియుండలేదు. దౌర్బ
న్యహిత నిగోధమున నికవత్సరము మాత్రమే ఆభ్యా
సము కలిగినది. గాంధీగారు బోధనముల కనుగుణముగ నంతటి
దౌర్బన్యకావాత్మము కలనకమకొనుట కీకాలము బాప్తుగా చాల
దని జయకరుగారు నుడివిరి.

బొంబాయి ఆల్లరుల నష్టపరిహారనిధి.

ఈ నిధికి 50 నేను చేసినది.

ప్రత్యేక ఉత్తర రాష్ట్రము.

చిహ్ను ఒరిస్సా శాసనసభలో 25 వ తేదీన ఉత్తర
లగుల రాష్ట్రభాగముల నన్నిటిని ఏకరాష్ట్రముగా చేయవలెనను
తీర్మానమును విశ్వసాధకముగా రుపపాదించి ప్రత్యేక భా
షలో మాటలాడిరి. తీర్మాన మామోసింపబడినది. ప్రభుత్వము
వాదగూడ సమ్మతిని తెలిపి ఆయా రాష్ట్రములలోనున్న ఉత్తర
కు లంగీకరించిన తెరవేర్చదనుని చెప్పిరి.

ఆర్థిక సంఘము

ఈ సంఘము బొంబాయినుండి కరాచికి వెళ్లెను.

చల్లపల్లి రాజుగారిపై కేసు

(బార్నిటెల్ 8 వ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు మహమ్మద్
మునీర్ ఖాన్ సాహెబు బహద్దర్ గారి కోర్టులో ఇండియన్
పిన్ కోడ్లు 342, 426, 448 నేకునుప్రకారం, క. ప్రభుభిరా
మయ్యగారు రుసువాగొకరు చల్లపల్లి రాజుగారిపై చార్జీ వాఖలు
చేసిరి. అందలి సంకతులు క్షుప్తముగ నుదహరించుచున్నాము.

గతించిన గాజుగారు అసగా మొదటి ముద్దాయి

(ప్రస్తుత రాజా, లిండ్రి) తండ్రియారుపేటలోనున్న బంగాళాను
కొని 1907 సం॥ లో తనకుమార్తెకు అసగా ఫిర్యాదిభార్యకు
దానముచేసెను. ఈ బంగళాగాని అందలిసామానుగాని ఎట్టేటుకు
ఎచ్చిధమునను చెందియుండలేదు. బంగాళాయొక్క భుక్తము
భార్యలకుతన తనకు కలుగజేయబడినదనియు, తేలురాజుగారి
మృతి తరువాత తాను బంగాళాలోని కొన్ని గదులకు తాళ
ములు పీలులు చేసితినియు ఆ గదులలో విలువ
గల సామాను గల దనియు పీటిని తన ఏజంటు
స్వాధీనము చేసితినియు ఆ ఏజంటు యిప్పుడు రెండవ ముద్దా
యిగా నున్నాడనియు ఫిర్యాది చెల్పుచున్నాడు. 1 ముద్దాయి
అట్టోరు నెలలో తన ఏజంటును స్వాధీనపర్చుకొని తన బంగా
ళాలో ప్రవేశించి తాళములను పగులకొట్టిట్టున్నది తన స్వంత
మనస్సులను వారాజేసి తన ప్రవేశమును అడ్డగించిట్టున్నది ఇం
టి ఎదుట తనపేరును చూపు ట్టును కట్టిట్టున్నది ఫిర్యాదులో
కలదు. ముద్దాయి లందరకు నోటీసులెందుకు జారీచేయబడదో
కాణము చెల్పుటకై 7 దేశింబునకు మేజిస్ట్రేటుగారు వా
యివాచనసిరి.

క్షత్రియవత్రిక

(1) చారిత్రకసాఘికము, ఆధికవిషయము లాంధ్ర
క్షత్రియుల మేలుకొణకు ప్రకటించును.

(2) ఆంధ్రులచరిత్ర తప్పు సిద్ధాంతముల విమర్శన
యందును.

(3) సత్యక్షత్రియ నిరూపణము చేదములు, పురాణ
ములు, దర్శనాశ్రయములు ప్రవరణండ్, శాసనముల యాధా
రమున నొనర్చెదము.

(4) శ్రీ వంశూరి సుబ్బారావుగారి వ్యాసములు ప్రతి
సూచికకు వచ్చునట్లేగుటకొన్నాము.

కథలు, సారస్వతవ్యాసములు, హాస్యము, పాటలు,
కదములు కూడ నుండును. (1267)

కలయువారు:-

మేనేజరు, క్షత్రియవత్రిక

ఈ గావారిపాఠం, సత్యవేదముపాస్తు,

చెంగల్పట్టుజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

ఆయుధ నియమనభ

ఆస్ట్రేలియను విమానదళము

23-వ తేది మెల్బోర్నునందు సంయుక్త రాష్ట్రపరినిభులు
సభలుందు, విమానములను తగ్గింపవలెనను తీర్మానమునై సుపన్య.
సింఘము ఈవిషయమై వాషింగ్టను సభవై నెమ్మన యాశలు
పెట్టుకొనమాడదని నుడివిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములును జపాను
క్రొత్తసౌకలను ప్రవేశపెట్టుచుండిరి. బ్రిటిషువారు కట్టుచున్న
సౌకల నిర్మాణము నాపివైచిరి. అందుచే ఆస్ట్రేలియా విమాన
దళమును దగ్గింపవలె నని కోరుట అసంభావ్యమని నుడివిరి.

ఫ్రెంచిప్రతికాభిప్రాయము

బ్రియండుగారి నూచలను ఫ్రెంచిప్రతిక లన్నియు
అభినందించినది. "పెటిట్ పెరిసియను" అనుప్రతిక మిత్రియందరి
వారు అందు ముఖ్యముగా బాల్బరుగారు ఒసగిన అభయము
లన, ఫ్రాన్సువా టొంటరిగ నుండిరిన జర్మనీవారు తలపకుండ
నుందునని వ్రాయుచున్నది.

ఫ్రెంచివారి వ్యతిరేకభావము

24 వ తేది లాషింగ్టను సభవారు భూనైస్యమును గురించి
చర్చించిరి. బ్రియండుగారు రాసందర్భమున భూనైస్యమును గురించి
ప్రత్యేకముగ విచారింపగూడదనియు ఫ్రాన్సువైతము అపాయ
ములలో దగుల్కాను ననియు, ఇతరదేశములు సహాయ మొన
ర్చిన నైస్యమును తగ్గింప వీలులేదనియు నుడివిరి. ఇట్టిప్రాచి
తేనియెడల భూనైస్య పరిమితిని నిర్ణయించుటకు వీలులేదని
జెప్పిరి.

సర్వైనులసమన్వయ

సర్వైనులసమన్వయగురించి అమెరికనుప్రతినిధులు వారి
కలహాసంఘములో చర్చించిరి. నాశా నియమసంఘమువారు
సర్వైనులను తగ్గింపవలెననియు తేక తొలగింపవలె
ననియు అంగ్లప్రతినిధుల సలహాలను గూర్చి విచారించు
చున్నారు. సభవారు, అత్యంతప్రాచ్యదేశసమన్వయ చర్చించు
చుండిరి.

అత్యంతప్రాచ్యదేశములు.

ప్రాచ్యదేశ సమన్వయ పరిష్కార సంఘమువారు "తెక్సాస్"
ను బహిష్కరింపవలె నని తీర్మానించిరి. సెనెటరు రూటుగాకు
వై నాదేశ రాష్ట్రము, పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును గురించి
తీర్మానమును చేచ్చిరి.

రహస్యసమావేశము.

ఆయుధనియమమును గూర్చి చర్చించుటకు సమావేశ
మైన విదు నెడ్లప్రభుత్వముల ప్రతినిధులును మరియొక యుప
సంఘమును నియమించి ఈ యుపసంఘమువారు విమానములు
మొదలగు వాని నియమమై చర్చించెదను.

దేశీయనేత్రప్రదర్శనము

ఈ ప్రదర్శనమును పాట్నాలో 28 వ తేదీ సుధ్యావ్వా
ము 2-30 గంటలవరకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి తెరచును. అన్ని
రాష్ట్రముల నుండియు వస్తువుల పాఠశాల విస్తారముగా వచ్చు
చున్నవి. వానిని విప్పి ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

హైద్రాబాద్ హిందూపర్లెనెంట్ ఫండు, లిమిటెడ్, హైద్రాబాద్.

1912 లో ఇండియా కంపెనీల చట్టము ప్రకారము ఏర్పాటుచేయబడనది.

ఒకరూపాయ లాటరీ-చీటి

లాటరీక బి. పుడిన 24-12-1921

పెద్దలాటరీ	900 బహుమతులు
మొదటి బహుమతి విలువ అంచనా	10000 రూపాయలు
రెండవబహుమతి	40000 రూపాయలు
ప్రత్యేకపు లాటరీ	100 బహుమతులు
మొదటిబహుమతి విలువ అంచనా	20000 రూపాయలు
రెండవబహుమతి	10000 రూపాయలు

పెద్దలాటరీకి ప్రతిపుస్తకమునకు 10 రూపాయి చీట్లుండును. లాటరీలో మంచిభహుమతుచేయు
వారికి ప్రత్యేకపులాటరీ టికెట్లలో ఒక్కటికట్ట ఒకపుస్తకమునకు చేర్చబడును. వెల రూ 10-0-0.
త్వరగా దరఖాస్తుచేయును. త్వరగా నమూదుచేసుకొనుడు. సామ్యముందు పంపిన కప్పనప్త
ములు తగ్గును. మీ అదృష్టమును చూడుడు? క్రిష్ట పునదినమునాటి సాయంత్రం 1000 బహుమతులు.

48 చెల్లెట్లయార్ కోవిలపిథి,
పునుపూరం, రాయపేట పోస్టు, మద్రాసు.

పి. యం. జేవరాజన్,

కార్యదర్శి.

విదేశ వార్తలు

వాషింగ్టన్ ఆయుధనియమసభ

రష్యావారి యుద్ధశక్తి

రష్యా సోవియటు ప్రభుత్వమువారు ఆయుధనియమసభ కాన్వేనియెంట్ చేసెను. అందుచేతను కా సభవారినివేలన తీర్మానములతో జోక్యము లేదని సోవియటు ప్రభుత్వమువారు వాషింగ్టన్ సభవారికి తంతివార్త వంపిరి.

రష్యాలో ప్రాచ్యదేశసభ

రష్యావారు ప్రాచ్యదేశముల విషయముల చర్చించుటకు గాను ప్రాచ్య దేశముల ప్రశ్న క సమావేశము జరుప నిశ్చయించిరి. అందులకు వై నా, ఇండియా, కొరియా, జపాన్ దేశములను తమప్రతినిధుల సంపదనె రష్యా వారు గోరిరి. ఈసభ ఇర్క్టుస్కందు సమావేశమగును.

భూనైస్యము

22 వ తేదీన హ్యూగారు వాషింగ్టన్ సభయందు డిట్టునుడి వికి:- ప్రపంచ మంతయు కాంతినిపెట్టించుచున్నది. భర్తమును స్వాతంత్ర్యమును నెలకొల్పినంతవరకు ప్రపంచమున కాంతి యుండనేరదు. ఫ్రాన్సువారు సహాయము కోరినపుడెల్ల సంయుక్త కాన్ఫ్రెస్సు ల వారు సహాయ మొనర్చుచు నేయుండిరి. ఫ్రాన్సువారు తమస్వాతంత్ర్యము కోరకు గన్న రచిన దైత్యసాహసములు ఆమెరికావారి హృదయములందు చిరస్థాయిగ నెలకొనియుండును.

మామైనుగారు

బెల్జియమువారు స్వతంత్రతాపరక కావలసినంతకంటె నెక్కువ నైస్యమును నిలుపుకొన నెంచలేదు; ఇంకను నైస్యమును తగ్గించుచున్నారని మామైను గారు బెల్జియము పక్షమున బట్టిరి.

బెల్జియముగారు

బెల్జియముగారు రష్యాదేశము చాల యల్లకల్లోలములలో నున్నదని నడిచిరి. ఇర్క్టుస్క వారు కాంతినినెలకొల్పుట కేమియొనర్చి ఎట్టివిధముగా రష్యాను తమ చేతులలో బెల్జియమును గడంగదరో, సమ ద్రము మీదనుండి మాదేశమున కెవరైన దండెత్తి వత్తురను భయములేదు. ప్రాన్సుదేశమునకు భూభాగముమీద నుండి కొన్ని యాపదలురావచ్చును. అందుచే కావలసిన నైస్యము నుంచుకొను టత్యవసరము. ఇందుల కీ సభవారు విముగతముని దలచెదమని వారు నడిచిరి.

నౌకానియమము

ఆంగ్ల జపాన్, సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రతినిధులు నౌకానియమమును గురించి చర్చించుచున్నారు. ఈ సమస్య చిన్న చిన్న విషయములలో దప్ప ఇంచుమించు పరిష్కరింపబడిన దని యెంచవచ్చును. బెల్జియముగారి యుపన్యాసమునందు బెల్జియ విధానముమీద భూనైస్య నియమము గూడ పరిష్కరింపబడిన దనవచ్చును. అనగా ప్రస్తుతపరిస్థితులలో భూనైస్యమును నిర్ణయించుటకు వీలులేదని తేలికది.

అత్యంత ప్రాచ్యదేశసమస్యలను పరిష్కరించుటకుగా నౌకయాపనంధము నేర్పరచిరి. వీరు వై నావారు. ఎగుమతి దిగుమతి పన్నులనుగురించి సూచించిన సలహాలను చర్చించురు.

జర్మనులు నైస్యమును తయారు చేయుటలేదు

జర్మనులు ఆయుధముల నిర్మించుచున్నారనియు, నైస్యమును తయారు చేయుదురనియు బెల్జియముగారు వాషింగ్టన్ లో తప్పి విషయము లగల్గెను. జర్మను అధికారులు దెలుపుచున్నారు. వారు గావించిన యొకప్రకటనయందట్లున్నది. రీచిప్టాగు నందు, ఇదివరకు దొంగస్థలుగాను, వాన్ కమిషనుకు ఉద్యోగిలుగాను నున్న అధికారులు మూత్రమెగలవనది యుద్ధము. అందు బాల్ గాము యావనులు మూత్రమే గలరు. వారు యుద్ధకాలమునుండియు నందుండిరి. సంగతుక పోలీసుదళముగూడ ప్రభుత్వపరిపాలనక్రింద లేదు. చాలవరకు స్థానిక ప్రభుత్వముల పాలనక్రింద నున్నది. దేశములో కాంతిని గాపాడుటయె వారిపని. వారియొక్క మొత్తమును, ఆయుధములు మొదలైనవి ఎంటి వారి యుద్యోగుల యధీనముననే గలరు. పోలీసువారికి తేలిక తుపాకులను రై ఫిలులును మూత్రమేగలవు. వారిని, బరువు తుపాకులను ధరింపనిప్పుట లేదు. అందువలన వారు ధరించు తుపాకులు యుద్ధమునందు బనికిరావు. పారుల రక్షకనైస్యము చాలకాలముక్రిందటనే తొలగింపబడినది. వారి యాయుధములు నాశనము చేయబడినవి. జర్మనీలోని ఆయుధపరికరముల దయాదయ యంత్రకాలము మూసివేయబడినవి.

జర్మను ఆయుధములు

ఫిరంగులను కనుగొనుట

బెయిల్ మెయిలువిలేఖకుడు 22-వ తేదీన ఇట్లు వ్రాసెను: రాక్ స్ట్రాఫ్ పింటింగు మెమరీలో దాచిపెట్టిన 150 తుపాకులు గనుగొనబడినవి. ఇంకను సోదాకాడగా రెండుగోడలవద్ద 300 ఫిరంగులు గాన్పించెను. దీని యజమానులగు హెర్ రాక్ స్ట్రాఫ్ గారిని ఆరెస్టుచేయుటకు వారంటింపబడినది.

టర్కీసంధి

మంత్రివర్గమువారి చర్చ

22-వ తేదీన విదేశాంగవ్యవహారవ్యవస్థాపక మంత్రివర్గమువారు సమావేశమై చాలసేపు ప్రాచ్యదేశములం దాంగ్లేజీ స్థితినిగూర్చి చర్చించిరి. ప్రెంచివారు టర్కీలో సంధిచేసికొనుట వలన ఆంగ్లేజీ ప్రామాణ్యములలో నొకటి యను ఆంగ్లేజీవాదము కొంచెము దుర్బలమాయెనని సభ యందు బెలిసికొనిరి. టర్కీవిషయములో ఆంగ్లేయులు లక్షల లంచించిన విధానమును గురించి చాల తీవ్రచర్చ జరిగెను. ప్రధానమంత్రిగారి చిన్న చిన్న దేశములను కాపాడవలెనను కోరికయే బెలిసి పువారు గ్రీసువారి కనుకూలముగా నవలంబించిన విధానములకు గారణము. ఆంగ్లేజీయు ఇదివరకు పోన్ టెక్సినిస్ స్థానమున మరల పొందుట కన్ని విధములను ప్రయత్నింపబడును. ఆంగ్లేజీవాద్యమునందు చాలమంది మహమ్మదీయులు గలరు. వారి కొరకుగాను టర్కీలో సరియగు సంధి చేసుకొనుటకు పంతులమువారు ప్రయత్నింపవలెను.

అంగోరా కొత్తసంధి

రష్యాట్రాన్సు కకేసియను ప్రజాస్వామ్యములతో సంధి అంగోరా, రష్యా, ట్రాన్సుకకేసియను ప్రజాస్వామ్యములు కార్కువద్ద అక్టోబరు 18-న తేదీన యొనర్చుకొనిన సంధి మరతులు ఆంగ్లేజీ ప్రభుత్వమునకు తేరినది. ఈ సంధివలన ట్రాన్సుకకేసియను ప్రజాస్వామ్యములతో నిదనరలో చేసికొనిన సంధి పత్రములన్నియు రద్దుచేయబడినవి. మార్చి 2-న 1920 సం॥ మార్చి నెలయందు వొనర్చుకొనిన సంధిమాత్రము నిలుచును. ఇక మీదట అంగోరావారి ఇష్టములేకుండ టర్కీవిషయమేమైన సంధిలానర్చుకొనిన యెవలనవి చెల్లవు. ఆర్మీనియను దేశమునందు నభివృద్ధి అను చిన్న స్వతంత్ర ప్రభుత్వము స్థాపింపబడును. ఇది ఆర్మెనియను టర్కీయ ప్రజాప్రభుత్వముయొక్క సంగత్యం క్రిందనుండును. అనటోలియను తురుష్క స్థానము టురేనియను, ట్రాన్సుకకేసియ, నెలటలు ఆసియా దేశములలో కలసియె యుండును. కకేసియను ఆర్మీనియలో దావాపు సకముఖాగము తురుష్కుల కీయబడినది. జార్జియాలో చాలభాగములు గూడ తురుష్కుల కీయబడినవి.

టర్కీలో యుద్ధశక్తిలు

కలనల్ రాలిన్సుగారు కొంతకాలము తురుష్కులచే యుద్ధశక్తిగ నుంచబడినది. వారి మధ్యనే నదలిపెట్టడి ఆంగ్లేజీదేశమును తేరినది. తురుష్కులు యుద్ధశక్తిలు చాల కఠినముగ జూచుచుండిరి వీరు ని వేడించిరి. ఆసియా మైనరునందు యుద్ధశక్తిలు బాధింపబడుచుండినట్లు ఇజరాన్ ప్రాంతమున 9 వేలమంది మాయాలు పనివారలతో పాటుపనిచేయుటకు నియమింపబడినట్లు. ఈ 9 వేలమందికి 800 మంది మూత్రమేగలిగిరి. మిగిలినవారిస్థానమున సముద్రతీర ప్రాంతజిల్లాలలోనుండి పంపిన గ్రీసు ఖయిదీలను నియమించిరి. వీరుగూడ నీ కఠికాలమున జనిపోవచ్చునని వారు జెప్పిరి.

విరిష్కసమస్య

విషమమగుచుండుట బాంబులు వేయుట బెల్జియమును స్థితి విషమమగుచున్నది. 22 వ తేదీన ఓడపనిచేయువారు పనికిబోవుచుండ నొకబాంబు వేయబడినది. వారున్న ట్రాన్సుమండిట్టాలు లాగివేయబడినవి. 3 గురు భవనంబింది. 16 మందికి బెల్జియ తగిలెను. పసినుండి తిరిగి వచ్చుచున్న పనివారలవై నింకొక బాంబువేయబడినది. 12 మంది మరణించిరి.

తుపాకులతో పోరాటము

21 వ తేదీ రాత్రి బెల్జియమునందు రివాల్యూతో తీరముగ పోరాడికొనిరి. 3 గురు మరణియిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలెను. ఓడపనివాండ్లలో మరిఇద్దరు మరణించిరి.

పోయినఫిరంగుల తిరిగిపట్టుకొనుట

ఇదివరకు విండ్సరులోని విక్టోరియా బేరక్కునుండి కొన్ని మర ఫిరంగులను రివాల్యూను దొంగిలించబడినవి. వానిని 22 వ తేదీన తిరిగి పట్టుకొనిరి. విల్లండునుకు బోవు స్త్రీవర్గము స్కాట్లండుయార్డు పోలీసువారు అరిజాగరూః తతో పరిశీలించుచుండిరి.

సిన్ ఫీసుల నిందాలోపణ

కలనల్ తిక్కుహముగారు వ్రాసిన రహస్యలేఖ యొకటి సిన్ ఫీసులకు 21 వ తేదీన జెక్కినది. అందువలన ప్రజలలో చాలనుద్రేకము ప్రబలికది. కలనల్ తిక్కుహముగారు బెల్జియములోని విరిష్కావాన్సులలోడివిషయము కమిషనుగా పనిచేయుచుండిరి. సమయమువచ్చినపుడు యుద్ధమునకు పంపుటకుగాను బెలిష్కాప్రభుత్వమువారు అల్పిరులో నైస్యమును దయారు చేయుచున్న ట్రాన్సేఖలన బెలియవచ్చెనట్లు.

ఈ లేఖను, లండనులోని విరిష్కా కార్యాలయమువారి యనుమతిలేకుండ ప్రకటింపబడినదని యనుచున్నారు. దల్లిమ యందును బెల్జియమునందును అధికారు వీ విషయము విచారించుచున్నారు.

ఆకామాదనలు

ప్రభుత్వమువారు సిన్ ఫీసులతో కొత్తసంధి మంతులను ప్రకటించిరి. ఇందువలన అల్పిరువారికిని సిన్ ఫీసులకును సంధి మదురకచ్చునని ఆంగ్లేయులు దలంచుచున్నారు. ఈమరతుల వలన ప్రాచ్యపు విల్లండు ప్రభుత్వపట్టుములోని వాకంటె విల్లండుకు కేకొన్ని ఎక్కువ హక్కు లీయబడును. ప్రస్తుతము విల్లండును కంతకును ఒక పార్లమెంటు నెల కొల్లుక పోయినను ముందట్లు జరుగగలదు. సిన్ ఫీసు విల్లండునుభవించుచున్న హక్కులను జూచి అల్పిరువారు తయతటతామే విల్లండును కంతకును ఒక పార్లమెంటు గావలెనని కోరుదురు.

సిన్ ఫీసు ప్రతినిధులతో సమావేశము.

మంత్రివర్గమువారి సమావేశానంతము లాయదుజార్జి చాంబల్లెసు, బక్సెన్ హెడ్లు ప్రభుత్వముగ్గుగును సిన్ ఫీసుప్రతినిధులగు గ్రెగోత్ బార్డునుకల్లిస్సుగార్లతో 23 వ తేదీన చర్చించిరి. సో కేమ్ము కెయిగుగారితో లాయదుజార్జిగారు చర్చించబోవు మరతులనుగురించి వారు చర్చించియుట బెలియుచున్నది.

లాయదుజార్జిగారు కెయిగుగారితో సమావేశమగువరకును సిన్ ఫీసులతో సంధిసభగూడదని ప్రభుత్వప్రకటన గావించబడినది. విల్లండును కంతకును గలపి యొకే పార్లమెంటుండవలయుననుమరతే సంధికి మూలాధారమని సిన్ ఫీసులు బెలిసిరి.

ఆంగ్ల ఆగ్గనుసంధి

ఆంగ్లేజీవార్తాపత్రికలు

ఆగ్గనుసంధినిగురించి టైమ్సుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- ఆమీరుగారియందును వారిప్రజలలోను, భారతదేశమునందు ప్రజాభిప్రాయమునందును ఈ సంధియొక్క ఫలితములను బట్టి దాని లాభాలభములను నిర్ణయింపవలెను. అమానుల్లాగారు బ్రిటిషువారియెడల తన స్నేహభావములన్నిటి సంధికుడిగినదని దలచిఅప్రకారముగ వర్తించినచో భారతప్రభుత్వము ఆగ్గనుకేవలము స్వల నెదుర్కొనవలసి యుండదు. అట్లుగాక అమానుల్లాగారు 1919 సం॥ నందును తరువాత రాయబారము లందును తనప్రవర్తనలన నిట్టిలాభకరమైన సంధి కుడిరెనని యెంచినయెడల నది ఫలరహితమగును. ఈ సంధివలన ఆమీరుగారు భారతదేశము గుండా ఆయుధములను దిగుమతి చేసికొనవచ్చును. సరిహద్దు ప్రాంతముల ప్రజల ప్రవర్తనయందును, ఆగ్గనువారితో నిదనరకున్న సంబంధములయందును అనుభవముగలవారు ఈయెర్నాటునకు విముఖుల గన్పరచెదరు. మైత్రితో సంధియొనర్చుకొను నప్పు డిట్టి యెడంబడికలు గహజములే యని యెంచవచ్చును. భారతదేశము నకు బోల్షివిక్కులవలని భయము నిక్కుచుగను. ఇప్పుడీభయ మెక్కువగుచున్నది. దీనిని కొత్తయుపాయములవలన తొలగింపవలెను. ఆగ్గనులతో స్నేహభావముగ సంధినినర్చుకొనుట యట్టి యుపాయములలో ముఖ్యమైనది.

డ్రేలి ఎక్స్ ప్లెషన్

డ్రేలిఎక్స్ ప్లెషన్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- కొత్త ఆగ్గనుసంధిని మనఃపూర్వకముగ నభినందించుచున్నాము. ఆగ్గను స్థానమునందు మనమైత్రి జయప్రదమైనది. బోల్షివిక్కులప్రచారముల నిలకొంచినయెడల నిది మిక్కిలి యవశ్యకము. ఇరుపక్షముల వారును పోగ్నసదభిప్రాయముల బెలిసిరి. స్వతంత్ర మహమ్మదీయరాజ్యముతో చేసికొనుటచే ఈసంధివలన, భారతదేశమునందు ప్రబలిక, ఆంగ్లేయులకు మహమ్మదీయులవై ద్వేషమును భావము నశించిపోవచ్చును.

మేరీ యువరాణి

మేరీ యువరాణి గారి వివాహము 1922 సంవత్సరము ప్రారంభమున జరుగును. 23 వ తేదీన చాలమంది ఆమెనభినందించుకు సమావేశమైరి.

బెల్జియము

బెల్జియమునందు దల్లరు లింకను జరుగుచున్నది.

అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు

పరస్పర సహాయావశ్యకత

కన్యప్రభుత్వ హాచుక

నవంబరు 24:-బందనం కొక విందునందగ్గరను సహజసింధు చు నిట్లు చెప్పెను. భూమివ్యయముల కట్టవృద్ధి చేయును నాకావైద్యమును తగ్గించుటవలన లాభములేదు. ప్రజలమును తన కత్తికొలిది ప్రయత్నింపవలెను. ఇతరదేశములు త్యాగము జూపకుండ నుండియెడల నాంగ్లదేశముగూడ త్యాగ మొనర్చుటకు నుత్సాహించును. అంగ్లదేశమునకు నాకావైద్య సహకారము. అంగ్లదేశమే నాకావైద్యమును తగ్గించుచున్నపుడు ఇతరదేశములు విమానములను, భూమివ్యయమును వృద్ధిపరచుట గూడదు. అట్లు చేసినయెడల అంగ్లదేశము కన్యములపాలు పడవలసి వచ్చును.

అంతర్జాతీయ సహకార మవసరము. ప్రాన్యజేతము తన ప్రత్యేక రాజకీయవిధాన మవలంబింప జూచుచున్నది. ముందు ముందు ప్రాన్య జర్మనీ దేశమున కిపాడు మొనర్చుచున్నది. తన స్వరక్షణమునగూడ నొనర్చుకొనవలెను. యూరపు మధ్యప్రదేశమున గల గామును సంధించి అందువలన యూరపురాంతి భగ్నమగుటను ఇతరదేశములు జూచిరహింపజాలవు. ఇదియే ప్రాన్యదేశమునకు నిజమగు సహాయమొనర్చును.

జర్మనీదేశము సంధిమారులనులులో వెట్టవలెను. కాని ప్రత్యేకకార మొనర్చవలె నని పోషిస్తున్నవలె నని గాని ప్రయత్నింపగూడదు. ప్రభుత్వములు సహకారముతో మెలగుటవలన వైశిష్యము ను బుద్ధి యాటి కు, కన్య పోలి పు సమస్యలు పరిష్కరింపబడినవి.

ప్రతిప్రదేశమువారును ఇతరులకు తెలియకుండ టర్కీలో సంధి నొనర్చుకొనుచుండియెడల తురుష్కులకును గ్రీకులకును సరియగు సంధిమారులకువచ్చును. ఇట్టిసంధిమారులన చాలకష్టములు సంభించును. గొప్పకార్యములు వికమత్వముతో ప్రవర్తించియెడల కాంతివాదావరణము నెలకొల్పుట వెక్కువ యన కాశములు గలవు.

సామ్రాజ్యకర్త జరిగినప్పటినుండియు విదేశాంగ వ్యవహారములు సామ్రాజ్యవిదేశాంగరాజనీతిగ పరిణమించినవి. ఇందువలన చాలలాభము గలదు.

మాపిళ్ళా ఘోరమణరములు

దైతీ మొయలు అభిప్రాయము

“దైతీ మొయలు” పత్రిక, రైలుసంధు గాలిలేక చురచిం చిన మాపిళ్ళాలను గురించి ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:-

“దైతీమహారా యధికారము పేరిట నెవరో ఇట్టి ఘోరకృత్య మొనర్చిరి. కలకత్తా చీకటికొట్టు వంటి ఘోరకృత్య మొనర్చినవలన భారతీయులు దలచుచున్నారు. ఇట్టికృత్య మొనర్చిన వారిని వెంటనే గనిపెట్టి విచారణ జరిపి కఠినముగా నురిపింపవలెను. భారతదేశమునకు మనమొనర్చిన వాగ్దానముల నింకొక విధముగా మనము నిలుపుకొన జాలము. కీర్తికి గలిగిన ఇట్టి కళంకమును మన ఋణావుల కర్తవ్యవలన తొలగించి వేయవలెను”

ఈజిప్టు భావిదశ

అడ్లిపాసాగారి రాయబారము

అడ్లిపాసా గానొక విశేషమనిలో నిట్లుదెప్పిరి:- నేను ను నానావాయకులగు రాయబారులును విఫలమైతిమి. సంధిపత్రములు ఈజిప్టువందును అంగ్లదేశమునందును ఏకకాలముననే ప్రకటింపబడును. మేము సహాయముగ నే ఆదరింపబడితిమి. అందులకు కర్తవ్య ప్రభుత్వము కృతజ్ఞులము.

రైమ్సు పత్రిక ఇట్లువ్రాయుచున్నది:- ఈజిప్టు రాయబారులు ముందుందులకు చాలవిచారించుచున్నారు. దూర దృష్టియున్న యెడల నిట్టిస్థితి సంభవించుకపోయెడిది. ప్రస్తుత మాంగ్లదేశము ననేకకష్టములకు నెదుర్కొని యున్నది. వీనిని పరిష్కరింపవలెను. అంగ్లదేశ మిట్టి స్థితిలను జూచుచు నూరకుండజాలదు. ఇట్టి తగిన యదను తిరిగి లభింపనేరదు. ఈజిప్టువారిలో అడ్లిపాసాగారివంటి నమ్మకశుద్ధగు మనిషి దొరకుట దుర్లభము. అట్టిసమయమున రాయబారులు విఫలములుగానిప్పుట విచారకరము. ఈజిప్టువందు మనకున్న గౌరవమును సోగొట్టుకొనకూడదు.

నవ్వు పరిహారములు

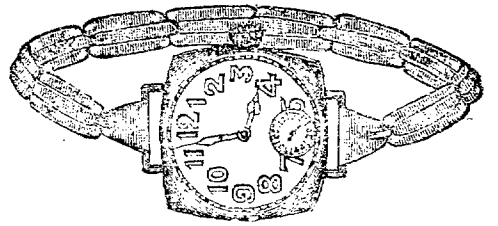
జర్మనీ నిరుపేదస్థితి

రిచ్చిప్రసంగము 22-తేదీ సాయంత్రము వరకు రిట్లు చెప్పిరి:- జర్మనీ దేశమునందప్పు వీయువిషయము వాషింగ్టను సభవారి తీర్మానమువై నాధారపడియున్నది. వాషింగ్టనుసభ

వారు, అంతర్జాతీయ ఋణములను గురించి చర్చించి తీరవలెనని ఇటీవల చాలచుండి గ్రంథకారులు తెలుపుచున్నారు. జనవరి 15 వ తేదీలోపుగ ప్రపంచమున దన్ని దేశములవారును సమావేశమై వివిధదేశముల ఆర్థిక స్థితులను గురించి చర్చింపవలెనని వారు నుడువుచున్నారు. అట్లుగానియెడల జర్మనీదేశము నవ్వపరిహార మియజాలవనియు చాలనిరుపేదస్థితియందున్న దనియుతెలియ జర్మనీదేశము వచ్చును. వికాల హృదయములగు శ్రాంతి అర్థకాస్త్రు వేల్చిలుగూడ నవ్వపరిహారములను జర్మనీ ఈయనియెడల బలవంతుగా వ్రూలుచేయవలెనని నూచించుచున్నారు. వాషింగ్టను సభలో రైయిండుగారు తాము వైద్యముల తగ్గింపజాల మనువాదనవలన నిదివరకు బలపరుపబడుచున్నది. నవ్వపరిహారవిచారణసంఘము బర్మనీనుండి పారిగునకు జనెను. అందలి సభ్యులలో నవ్వపరిహారములను జర్మనులనుండి బలవంతుగా వ్రూలుచేయు విధానమును గురించి అభిప్రాయభేదములు గలిగినవి.

నెకండు హాండు ముల్లుగలిగిన 4 మూలలుగల రేడియం

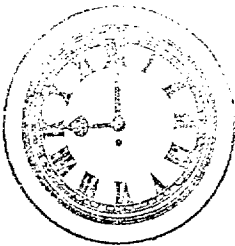
రిస్సులెట్ గడియారము

4 మూలలుగల రేడియం రిస్సులెట్ గడియారమునందు నెకండు హాండు ముల్లు అమర్చిన గడియారములు కావలె నని అనేకము కొనుటచే యిప్పుడే తయారుచేసి తెప్పించియున్నాము. రాత్రులయందు దీపము వెలుగుతులేకనే గంట చూచుకొనుటకు రేడియం అమర్చబడియున్నది. సరియైన కాలమును చూపజగినది అసల్ నిక్కల్ రేడియో చేయబడినది. మంచి పనితనము. చేతిలో కట్టుకొన నిక్కల్ స్వింగ్ బ్రాస్ రిస్సులెట్ గడియారములో నహా గడియారము 1 కి రూ 7-8-0. పెద్ద క్యాటలాగు కొరెనవారికి ఉచితముగా పంపబడును. చిరునామా:- సి. ఏ. చెంగెల్రాయనాయుడు, నెంబరు 25 పెతుమాల్లుగుడి తోట మొదటి వీధి, సామలకూరుపేట పోస్టు, మదరాసు.

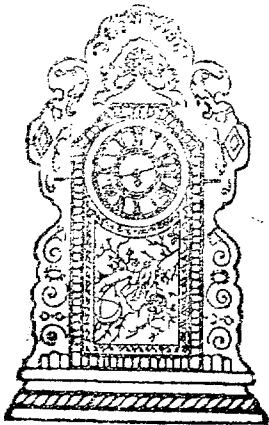
ఈ గడియారములతో నొకదానిని కొనుడు.

ఇవి అన్నియు ప్రతి నెలనెల పరియైన కాలమును చూపుచు వీటితో దేనినికొనినను మీకు అప్పు కాలమును చూపను.

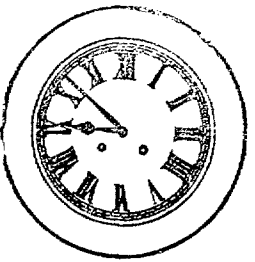

నెం 1-31 6. సెన్ రేట్. 4 రియో కాలము చూపవలె. రేట్ 6. సెన్ రేట్ గడియారము. 10 అంగుళముల డైయలు. 10 అంగుళముల డైయలు. ధర 1-కి రూ 60

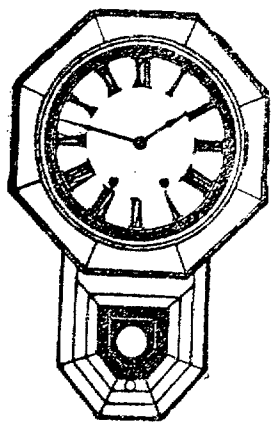
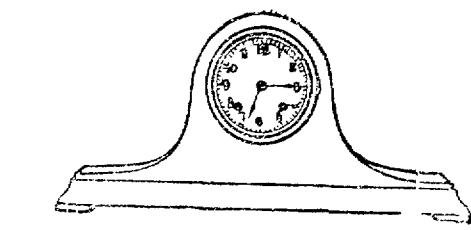
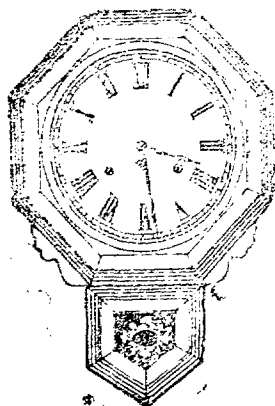
ది “కె” గడియారము. నాటరుబడి. నాటరు 2 రియో కాలము చూపవలె. కట్టతో తయారుచేయబడినది. 10 అంగుళముల డైయలు. 10 అంగుళముల డైయలు. ధర 1-కి రూ 24

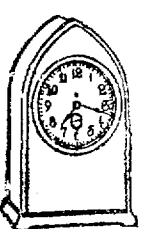
ది “గ్రెమ్మిక్” నిజముగా ప్రత్యక్షమైన గడియారము. అన్ సోనియా కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన “గ్రెమ్మిక్” ఎనిమిది దినముల కొకసారి బీగ మి వ్యవలెను. 11 అంగుళముల డైయలు. పెండు లముగలది. గంటలు, అర్ధగంటలు కొట్టును. ధర 1-కి రూ 40

నెం 1-06 ది డ్రాప్ ఆక్టాన్ అన్ సోనియా కంపెనీవారిచే తయారు చేయబడినది. 8 దినముల కొకసారి బీగము యార్వవలెను. గంటలు, అర్ధగంటలు కొట్టును. 10 అంగుళముల డైయలు. అక్టాన్ గడియారము. అక్టాన్ వందలను విక్రయించియున్నాము. గాన దీనిని తప్పక సిపార్చు చేయవలెను. ధర 1-కి రూ 40

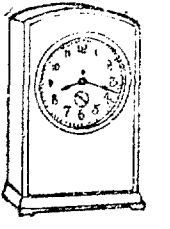
నెం 1-12 సెన్ రేట్ వన్ డ్రాప్ ఆక్టాన్ గడియారము. ఎనిమిది దినముల కొకసారి బీగ మి వ్యవలెను. గంటలు కొట్టును. 12 అంగుళముల డైయలుగలది. మహాగని కేసులో అమర్చబడి యున్నది. ధర 1-కి రూ 55

నెం F91 ట్రెవెన్సు బహుమతి యిచ్చుటకు తగినది. 7 1/2 అంగుళముల ఎత్తు, 4 1/8 అంగుళముల వెడల్పు. 8 అంగుళముల పొడవు. డైయలు, అరేటియా సంఖ్యలు, కోణములు గల ఉత్తమైన తెల్లకాగితము గలది. ధర 1-కి రూ 80

నెం 14 అన్ సోనియా అందమైన కాలిరేట్ గడియారము. 5 హాగనికట్టతో గుండ్రముగాను నున్నగాను చేయబడినది. 9 1/2 అంగుళముల ఎత్తు, 18 1/2 అంగుళముల వెడల్పు. 4 అంగుళముల డైయలు. పింగాణి డైయలు, అరేటియా సంఖ్యలు, గిలెట్టెము, తెల్లకాగితములు గలది. 8 దినముల కొకసారి బీగ మి వ్యవలెను. గంటలు, అర్ధగంటలు కొట్టును. ధర 1-కి రూ 100

నెం F93 బంగారు గిల్లబడిన బీగరు ట్రెవెన్సు. 8 దినముల కొకసారి బీగ మి వ్యవలెను. 6 1/2 అంగుళముల ఎత్తు, 8 అంగుళముల పొడవు. డైయలు, అరేటియా సంఖ్యలు, కోణములు, ఉత్తమైన తెల్లకాగితము అద్దము గలది. ధర 1-కి రూ 80

అడినన్ అందు కంపెనీ లిమిటెడ్, మాంటు రోడ్ - మదరాసు.

వ్యవసాయము.

(దరిశి చంచయ్య బి. ఎస్. సి.)

ఎత్తడిలగ (డయంప)

ఎత్తడిలగను నారకొరకు ఎన్నియో ప్రదేశములలో మైదు చేయుచుండిరి. కాని, పచ్చియెరువుగా నుపయోగించుట శ్రేష్ఠమని యీలోపల తెలిసికొనిరి. అన్నితరగతుల నేలలలోను పెరుగును. వాన లేకపోయినను త్వరగా చావదు. తొలకరివానలు కురియగానే చల్లుదురు; లేదా, వరి కోసినవెంటనే చల్లుదురు. వరికోరిందరు వరికోయుటకు ఒకవారము ముందరనే మైదులో చల్లుదురు. రెండు మూడు నెలలలో అయిదారు అడుగుల ఎత్తు పెరుగును. అప్పుడు దానిని పెరికి కత్తితో చిన్న చిన్న ముక్కలుగా నరికి, మాగాణియంతటను సమానముగా చల్లెదరు. ఒక ఎకరము నేలలో పెరిగినడయంప నాలుగు ఎకరములకు చాలును.

ఇతర జని యుండెడి కణకులు ఎన్నియో, డయంప మొక్కలవేళ్లలో పుట్టును. అతిశ్రేష్ఠముగా పెరుగును. కాన మైదును కోసి రెండవ మైదును చేయుటకు రెండు నెలల కాలముకంటె అధికముగా లేనియెడల, డయంపను మైదుచేయుట మంచిది. శ్రీరముగా పెరిగి పచ్చియెరువుగా నుపయోగపడును. వరికేగాక, లేయాకు బెల్లము చొలుపు, గోగు మొదలయిన మైదుకు సహితము పచ్చియెరువుగా నుపయోగపడును.

వెంపలి

పోరంబోకులు, చేలు, తోటలు, రస్తాలపక్కలయందు విశేషముగా పెరుగుచుండును. కొందరు తమ మాగాణిలోనో ఇతర ప్రదేశములలోనో మైదుచేసి, మాగాణిలో తొక్కివేయుదురు. నేలను బాగుగ రెండు మూడు మార్లు దున్ని, ఎకరమునకు నాలుగయిదు మానికలవంతున చల్లి మైదుచేయుదురు. వరిమైదు చేయుటకు ముందుగా కుదపచేయవలసియుండినయెడల మూడు నెలలు ముందుగా విత్తనములు చల్లవలయును. ఇతర మైదు నేలలో తొక్కివేయ గోరినయెడల, పచ్చియెరువు బాగుగ చీకిపోవలెను. అటులిరువాత విత్తులు చల్లవలెను. బాగుగ చీకిపోని పచ్చియెరువు, వరికి తప్ప ఇతర మైదులకు లాభకారికాదు.

ప్రాలుపుట్టుట కారణించగానే, వెంపలిచెట్లను వెల్లగించి మాగాణియందు సమముగా వేసి ఉన్నవలెను.

ఏప్రిలు నెలలో విత్తులు చల్లినయెడల అగస్తమాసములో కుదపచేయుటకు తయారుగానుండును. గడి మొదలయినవి మొలచి వెంపలిమైదును పోని చేయకయుండుటకు ఒకటిరెండు పర్యాయములు గారితో మైదుచేయవలెను. వెంపలిచెట్లవేళ్లు చాలలోతుగా వ్యాపించును కాన, దున్నినందున వాటికి హానికలుగదు. బంక నేలలలో కంటె గరువనేలలలో వెంపలి బాగుగ పెరుగును.

వెంపలికి పూతపట్టుటకు మూడు మొదలు ఆరు నెలలకాలము కావలయును. కాబట్టి సంవత్సరమునకు ఒక వరిపంట ఐందే నేలలో మాత్రము మైదు చేయుట మంచిది. లేదా మరెక్కడ నైనా మైదుచేసి తెచ్చి మాగాణికి వేయవలెను.

అడవులలో ఆకును జనుచేసి మాగాణికి వేసేయెడల ఎకరమునకు రు 4-0-0 మొదలు రు 10-0-0 పట్టును. ఒక్కొక్క ఎకరమునకు మూడు మానికల వెంపలివి విత్తనములను చల్లిన చాలును. మూడు మానికలవెల 9 అకాలు మొదలు 12 అకాలుండును.

తిరునల్వేరి జిల్లాలో రయితులు వెంపలిగింజలను పోగు చేయుదురు. కాని ఇతర జిల్లాలలో నీ యలవాటు లేదు. విత్తనములతో ఆకు తిరునల్వేరికి వ్రాయుదురు. విత్తనములను పోగుచేయుట చాల సులభము కాయలు జూను, జూలై నెలలో ఎండి, పూలి గింజలు రాలిపోవుచుండును. అట్టి సమయమందు, విత్తనములను పోరకతో ఉడ్చి జల్లెడపట్టినయెడల విత్తనములు వేరుగును. జూను జూలై నెలలలో పనులు విశేషముగా నుండవు. కాన శ్రీలు బిడ్డలు ఈలాటి పనులు చేయవచ్చును. మానెడు వెంపలి విత్తనములను పీర్చినయెడల మానెడు వడ్డను కూలియిచ్చుట మామూలు.

ఇసుక ప్రదేశములలో, తిరునల్వేరి జిల్లాలో చేసెడి విధముగా విత్తనములను పోగుచేయుట కష్టము. అట్టి నేలల ప్రదేశములలో, విత్తనములు రాలుబకు ముందు కాకులను కోసి, ఒకటి రెండు దినములు ఎండబెట్టి విత్తనములను పీర్చవలెను. 16 మానికలకాయలకు మానెడు విత్తనములు దొరకును. వెంపలి సమీప ప్రదేశములలో పెరుగుచుండిన యెడల విత్తనములను ఇతర జిల్లాలనుండి కొనగూడదు.

వెంపలిగింజల వైపొట్టు చాల గట్టిది. కాన మొలకలెత్తుటకు చాలకావము పట్టును. అందువలన, విత్తనములను ఇసుకతో కలిపి రోటిలో వేసి నంతుదురు. లేదా తిరుగలిలో పోసి నెమ్మదిగా విసరుదురు. వైతొలు అట్టి పోవును, లేదా పగులును. అట్టి గింజలు చాలత్వరగా మొలకలెత్తును. కాని, వైపొట్టు తొలగి

పోవునట్లు గాని, విత్తనమునకు హాని కలుగునట్లు కాని, చేయ గూడదు. కొన్నిచోట్లలో విత్తనములను గడ్డితో కప్పి పశువుల చేత తొక్కించుదురు.

వెంపలిని మైదు చేయ కోరినయెడల, రయితునకు విత్తనముల ఖర్చు ఒక్కటియే. ఒక ఎకరము లో పెరిగిన వెంపలి ఆ ఎకరమునకు కావలసినంత పచ్చియెరువుగను. ఎకరమునకు విత్తనముల వెల 0-9-0 మొదలు 0-12-0 ఉండును. కాన ఇది పచ్చియెరువుకు చాల చాకయైన మైదు. అంతే కాదు. అది వరికి శ్రేష్ఠమైన యెరువు.

వేరు సెనగ

బొంబాయి మద్రాసు రాజధానులలో పప్పుకోరకును నూనెకోరకును విశేషముగా మైదుచేయుచున్నారు. సింహాశ ద్వీపములో లేయాకుతోటలకు పచ్చియెరువుగా వినియోగించుచున్నారు.

వేరు సెనగ పరదేశములనుండి ఎన్నియో శతాబ్దముల క్రిందట మనదేశమునకు తేబడినది. చీనా, మనిల్లా, అరేబియా దేశములనుండి తేబడినట్లు తెలియుచున్నది. వీటి జన్యభూమి బెజీలు దేశము. ముప్పదియేండ్లక్రిందట ఎన్నియో రకముల వేరు సెనగ లుండినను, వాటిలో ముఖ్యముగా మద్రాసులోని వాటిలో నూనె తక్కువగానుండెను. లోకములో నంతకంటె సమజాతి లేదని వాడుకపడియుండెను.

1894 సంవత్సరములో నూనెకోరకు పరిశీలనగా

	నూనె
సెనగల్ దేశపు వేరు సెనగ పప్పులలో	51 0/0
అమెరికా " "	48 0/0
మదరాసు " "	41 0/0

అప్పుడు, మొబాయిల్ నుంచి ఒక జాతి వేరు సెనగను మన దేశమునకు తెచ్చిరి. దానికి మారిషన్ వేరు సెనగ యని పేరుపెట్టిరి. దానిలో నెక్కువగా నూనె యుండుటవలనను, ఫలితము జాస్తిగా నుండుటచేతను నాటువేరు సెనగకంటె నెక్కువగా వినియోగించిరి. కొన్నియేండ్లలోగా ఎరువును తగినంత వేయకపోవుట చేతను, నేలలో పొటాష్, సున్నము లేనందునను సస్యపరివర్తనము యుక్తముగా లేనందునను, ఫలితము షీజించెను. అటుపిమ్మట పుదుచ్చేరిలోని ఫ్రెంచి సర్కారు వాడుకనూ మద్రాసు గవర్నమెంటువారున్నూ అనేక ప్రయోగములు చేసి ముఖ్యమైన వేరు సెనగల ఫలితమును ఈ విధముగా నిర్ధారణచేసిరి.

ఎకరమునకు ఫలితము.

వైదాపేట (1) దేశవాళి	271 రతులు
(2) మారిషన్	425 "
(3) జపాన్	427 "
(4) గాంబీ	1021 "
సెనగల్ దేశము (1) హస్తపతాము	1879
(2) అమెరికన్	436

పుదుచ్చేరిలో నొక ప్రయోగమును చేసిరి. సమానవిత్తనము గల ప్రదేశములలో,	
బొంబాయి విత్తనములవలన,	21 రతుల ఫలితము
మద్రాసు " "	41 " "
సెనగల్ " "	652 " "

లభించెను. వైకారణములవలన విత్తనములను తూర్చిరి; కాని ఆయద్భుతమైన ఫలితములు ఆలాగే యుండునో లేదో, లేక, విత్తనములు షీజించునో, లేక, రయితు బాగ్రత్తగా సాగుచేయనందున ఫలితము షీజించునో తెలిసికొనవలెను.

పరదేశమునుండి తేబడిన నూతన విత్తనములవలన కలిగిన లాభములలో నిదియొకటి. నాటువేరు సెనగల కనేక విధములయిన రోగములుండెను. నూతనజాతిని వినియోగించినందున ఆవ్యాధులు నిలిచిపోయెను. మంచియెరువులనులేని అనుకూలమైన సస్యపరివర్తనము నేర్పరచినయెడలను శ్రేష్ఠమైన విత్తనముల నేర్పరచుటచేతను, అట్టి అద్భుతమైన ఫలితములు లభించునో లేదో కనిపెట్టవలెను.

బూడిదయూ, సున్నమును వేరు సెనగకు ముఖ్యమైన యెరువులు. సున్నముగడెడి వండలియు శ్రేష్ఠమైన యెరువు.

వైచరిత్రమువలన తెలిసినవిషయము లేవనగా,

i పప్పుకు వినియోగపడెడు రకము వేరు సెనగను వైరు చేయుట

ii నూనె సాధకముగా నివ్వెడురకమును వైరుచేయుట

iii విత్తనములలో నుత్తమమైనవాటి నేర్పరచునందున గలిగెడు నష్టము.

iv ఎరువు వేయనందున నష్టము

v సస్యపరివర్తనమును ఆశ్చర్యచేసినందున నష్టము

vi (a) ఎక్కువఫలితము నిచ్చుటకును (b) నూనె జాస్తిగా నుండెడి జాతిని ఏర్పరచుటకును (c) వ్యాధిని పోగొట్టుటకును విత్తనములను మార్పుటవలన గలిగెడి లాభములను పరదేశములలో ఆన్వేష్యసంస్థ ముండవలసిన అవశ్యకతయు విశదమగుచున్నది.

అమకమునకు సిద్ధము

అన్ని విధముల ఫోటోయిక్ వేనాలు చవుకైన ధరలోనున్నవి. స్వస్థములకు ఉత్తమమైన ఉత్తమ ఆయుర్వేదగోమధము రోగల కీర్తిష్టము తెచ్చుతగుల తెలివెడి అర్థ నిమిష తెచ్చుటకు:— ఒకటికి రు 1-8; 8-కి రు 4; 6-కి " 7-8; 12-కి " 14

లక్ష్మీ-రక్తశ్రీ చిత్రం గల పటములతోటి గల 1922 సం॥ క్యాలెండరు 20" X 10" కొలత గలది

అకాలు 10. ముందు నెకము వంతులెను.

- 1. స్వరాజ్యగీతిములు (తెనుగు) అకాలు
- 2. స్వరాజ్యమే శరణ్యము (తెనుగు) " 8
- 3. మౌందర స్వరాజ్యము (తెనుగు) " 1

కె. జె. డి. ఎస్. అండు కో, తిరుళ్ళిక్కోడి, మదరాసు.

కొత్తనరకు వచ్చియున్నది.

వాటర్ ప్రాఫు చొక్కాయిలు.

" " కుళ్ళాయిలు.

ఇంగ్లీషు రగ్గులు

ధారివాల్, బొంబాయి మిల్లుల తివాసీలు, రగ్గులు, ఉన్ని

బసీనులు, ఉన్ని శాలువలు, సాదారకము,

రంగుల అంచులు గలవి.

తయారుచేయబడిన "ఆటలప్పు డుపయోగించు చొక్కాయిలు" మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి

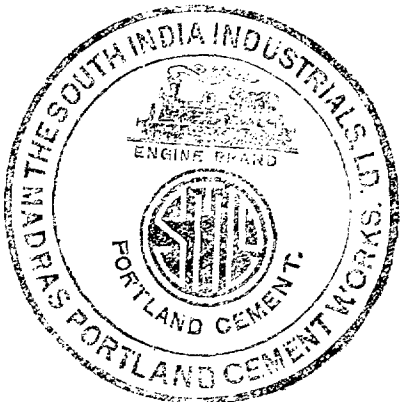
చల్లారాం గైయానుచందు

పెద్ద అద్దపుతలుపులు గల షాపు

9, 10, 11, రత్నన్ బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క

"బ్రాండ్ పోర్టులాండ్ సిమెంటు"
"ENGINE" BRAND PORTLAND CEMENT

గవర్నెంటు డిపార్టుమెంటులు
హిందూ రాజ్యములు
గనులుత్రొవ్వ కంపెనీలు
కంట్రాక్టరులు

గుడరాను కార్పొరేషన్
మదరాసు పోర్టు ట్రస్టు
మునిసిపాలిటీలు
ఇంస్టుక్టువారు

అందరును విశేషముగా వాడుచున్నారు. ఏలనన :-

1. మాయొక్క "ఇంజిన్" బ్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు కుద్రమైన మూలద్రవ్యముతో చేయబడుచున్నది.
 2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డు స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము కుద్రముగా చేయబడుచున్నది.
 3. అనేకరకములు చేయక, ఒక్కరేరకము ఎంతవారుగా చేయవచ్చునో అంతవారుగా చేయబడుచున్నది. వైజిప్సిన కారణములచేత అందరును దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలము సిమెంటుగా చేయబడునది అందరికిని తెలిసియున్నది.
- సిమెంటు శీయనప్రకారము "ఇంజిన్" బ్రాండు అడిగి తీసికొనినయెడల కట్టడములందు ఏదోపహాళ కలగజేరవు. సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండినను మాకు వ్రాసిన వివరములు వ్రాయగలము.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వరుక్కు

సొంతదారులు:

ది సౌత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్

పోస్టు పెట్టె 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS

Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

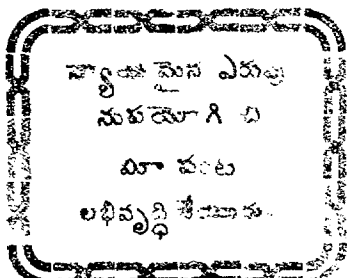
(8049)

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-83.

మా ప్రత్యేక పు
ఫర్టిలైజరులను

వడ్డు, బెల్లం, జొన్నలు
తొంకాయ, పొగాకు
మొదలగు పంటలకు
పుండించుటకు
ఉపయోగింపుడు.

చేకలపాడి యంత్రములచే
తయారు చేయబడిన
చేకల ఎటువు
ఎక్కువ పొడి
మొలగు వాటినికూడ
ఉపయోగింపుడు.

ఇతర వివరములకు భారత ప్రభుత్వం ద్వారా వివరించబడిన ప్రకటనలను చూడండి.

ఇండియన్ ఫర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్.

ట్రీచూరు. (మలబార్ కోస్టు)

INDIAN FERTILISERS, Limited
TRICHUR. (Malabar Coast)

లేక మనకు మద్దూరి చలముయ్య, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా, ఎన్. డి. కృష్ణాజిల్లా, చావరక, మధురజిల్లా, పి. ఆర్. రామచంద్రారావు, పోర్టు, వాడుకల్. టి. ఆర్. రామచంద్రన్, శ్రీవేంకటాచార్య, చెంగల్పట్టణం. ఆర్. బిల్లల్ కాచాన్, తిరుచూరు, రెంజుపూరు జిల్లా. టి. ఎన్. వెంకటేశ్వరయ్య, నవ్యాంగ్గాడు, తిరువల్లూరు. 3014

విప్లవకరమైనదిగా కార్తీక బి.గం. శనివారము.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీస్ పొందినది.
తెలుగుభూమియందు నాని, ఇంగ్లీషుభాషలందు గాని
కామ్రూరు ఉచితముగా పంపబడును.
మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీస్,
19, హాఫ్ కెడ్, మాంటూరోడ్ - మదరాసు.

తామర తైలము
ఇది 1.4 నుండి 1.12-0.
పాకీంగు పోస్టేజీ ప్రవేశము.
కామ్రూరు ఉచితము.
ఆయుర్వేదా శాస్త్రము,
ఆయుర్వేదా శాస్త్రము, టి. టి. మునియ్య
(2) రెండవలాము:
పండిట్ - మదరాసు.
అన్ని చోట్లను ఏకంట్లు కావలెను.

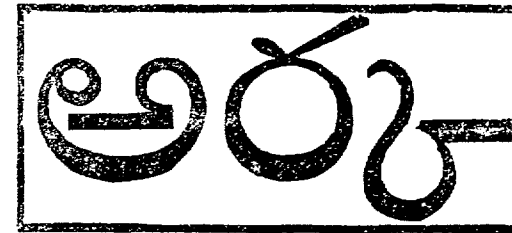
కేసరి-రత్న త్రయము

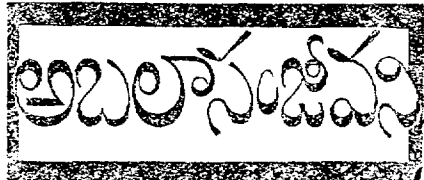
గవర్నెంటులోని నివారణ:- శ్రీలక్ష్మి గారు ఋతుకాల
బహిష్టికావంతులు, అకాలబహిష్టి, ములబాసిగాను తిట్టిన
కాను పోవుట వసుధగోగము, సంతాపహింస, రక్తహింస,
మలద్వేషము, చూచికాబాధము, కీళ్లనొప్పి, అరకాళ్లు,
అరచేతులుమంట మొదలగు శ్రీలక్ష్మి కుర్మ వ్యాధులను కుదు
ర్చును. 12 బొమ్మ 8.0-0; 6 బొమ్మ 1.10-0

కర్మకుర్చి ప్రావకము:- ఇది రక్తహింస, మలబద్ధకము,
అరకాళ్లు, కీళ్లనొప్పి, చూచికాబాధము, కనుపుగోగుంట
మొదలగు వ్యాధులను నివారించి కేసరియగు శాంతి ముఖ
మునకు చేరవచ్చు నియము.
12 బొమ్మ 8.0-0; 6 బొమ్మ 1.10-0,

సర్వవ్యరవివారణ
దీనిని 6 బొమ్మ 2.8-0; 8 బొమ్మ 1.8-0; 1 బొమ్మ 0.8-0
కేసరి కుటీరం,
ఆయుర్వేద ఆశ్రమధర్మశాల,
83 పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసుగోడ, ఎరుంబూరు ముదావె.

(శ్రీలక్ష్మి మదమూర్తిలకు
నీర్దేశము)

యోగతులగు శ్రీలక్ష్మి గారి కారణము
లచే గలగు ఆపస్మాలులను మూర్తులను గవర్న
శయ దోషములను శ్రీలక్ష్మి గారు కుదుర్చు
లగు మనోవికారములను పోషించును. గవర్న
శ్రీలక్ష్మి దీనినినేవించిన గవర్నశయమును బుక్కిలి
బలమును కుభ్రాకరమును కలుగును. గవర్నశ్రీ
లక్ష్మి గారు వాంతులను కనుపులలో మంటలను,
పొండురోగమును గుండెదడను పోగొట్టును.
జుడియు, ఇయ్యన శ్రీలక్ష్మి కేకాక మనజ నామా
శయమునకు సంధించు మూర్తులను ఆపస్మాలు
లను మూడవకేసును.

బుడ్డి 1.4 నుండి 1.12-0.
పాకీంగు పోస్టేజీ ప్రవేశము.
కామ్రూరు ఉచితము.
ఆయుర్వేదా శాస్త్రము,
ఆయుర్వేదా శాస్త్రము, టి. టి. మునియ్య
(2) రెండవలాము:
పండిట్ - మదరాసు.
అన్ని చోట్లను ఏకంట్లు కావలెను.

DUNCAN STRATTON & Co.

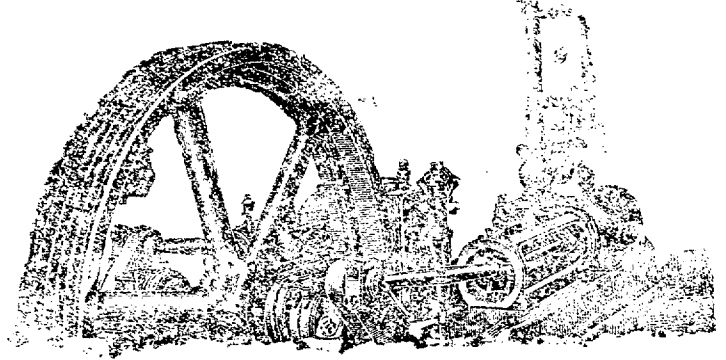
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

ఎంజినియర్లు, మెషిన్లకు ఇంజనీర్లు. శి మెయిన్ ఏది, బొంబాయి

హాడ్లె 10 అడుగులు
మొదట 24 అడుగుల వరకు
కుండును — దయా మేటరు
ఆ 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
కుండు యందును.
స్టీమ్ ఇంజిన్లు (మెయిన్)
శి మెయిన్ మొదలు
180 హానుల వరకు కుండును.

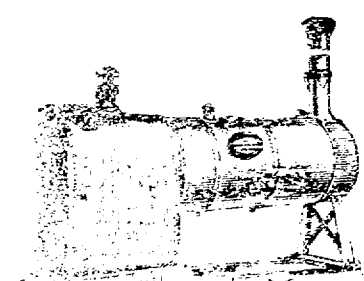

హైడ్రాను స్ట్రీట్ కార్నిస్ బాయిలర్లు.

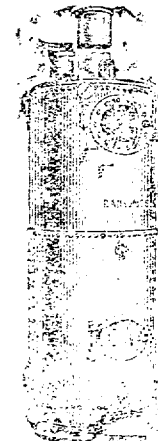

హైడ్రాను స్ట్రీట్ లంకామైన్ బాయిలర్లు.
హాడ్లె 28 అం మొదలు 32 అం వరకు కుండును.

దయా మేటరు 6 అం మొదలు 8 అం వరకు కుండును.
స్టీమ్ ఇంజిన్లు (మెయిన్) 100 హానుల వరకు కుండును.

హాడ్లె మెట్రిక్ బాయిలర్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ ఇంజిన్లు (మెయిన్) 80 హానుల మొదలు
100 హానుల వరకు కుండును.

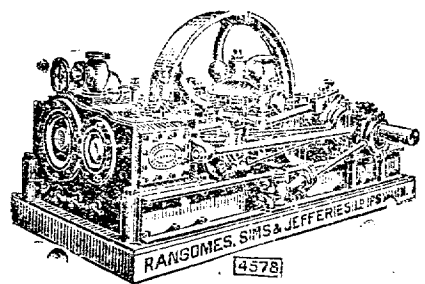
వర్టికల్ బాయిలర్లు.

స్టీమ్ ఇంజిన్లు (మెయిన్) 80 హానుల మొదలు
100 హానుల వరకు కుండును.

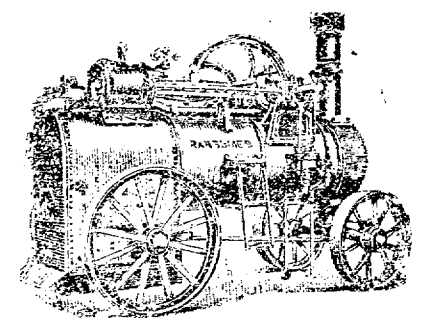
ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
స్వయం చేయుదుము.
మాది జిన్నింగు మెషిన్, వాటి సామానులు
మాది (వెస్టింగ్) మెషిన్
మాది స్పిన్నింగు మెషిన్
మాది వీవింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
కోల్డ్ ఫ్లూయింగు మెషిన్
మాది మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయు మెషిన్
మట్టు బియ్యము చేయు మెషిన్ వాటి సామాను
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితము, పుస్తకముల పంపింగు మెషిన్ల కొరములు
కిరసన్ మాదె జరుగు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ ట్రాక్టింగు (ఫ్లాట్) కొరములు
లేకులు మర్కసాపు కొరములు
స్టీలు మెష్టింగు, కప్పింగులు, వెల్డెస్ట్లు
కాట్ షిప్ అండ్ కాస్ట్ షిప్ ఫర్నిచర్.
మరియు అన్ని రకముల సామానులు.

నైట్ బై నైట్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.

(కాన్ కుసాపు మొననుండి హాట్ రీయింగునది,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజిన్లు కూడ గలవు.

హెన్రీడు కాంపౌండు ఎంజిన్లు.

హోర్ట్ ల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీమ్ (మెయిన్) 120 హానులు గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో, మెయిన్ సిలిండరు.
స్టీమ్ (మెయిన్) 180 హానులు గలవి.

నిజము లకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టూర్సు ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేజింగ్ బాజనయ్యగారి కై నను వ్రాయవలెను

అమృతాంజనము అన్ని నోవులకు దివ్యామృతము.

రక్త, శైత్యము, వడికము, రొమ్మువడికము, తలనొప్పి, వాయువునోవులు,
బొట్టు, బెణుకులు, బిల్లిలు మొదలగు నోవులకు దివ్యామృతము.
చక్కని జర్మిలో నహా మొదలు 0-10-0; దబా 1-8 రూ 5-12-0. పోస్టుఖర్చులు కలు.

అమృతాంజనం డి పో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

హనుమాన్ బోరక్కు నబ్బు చర్మవ్యాధులను అత్యశ్చర్యకరముగా
కుదుర్చును. ఎస్. రంగనాథంశెట్టి అండ్ బ్రదరు, మద్రాసు